

2015
DEĞERLENDİRME RAPORU

Ocak 2016

BİLİŞİM'2015 DANIŞMA KURULU

Abdullah BÜYÜKBAYRAM	AB Danışmanlık Başkanı
Abdullah Raşit GÜLHAN	Sinerjitürk Etkin İş ve Güç Birliği Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı
Abdurrahman GÜNGÖR	Hacettepe Teknokent Genel Müdürü
Adnan YAZICI	ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
Ahmet Hamdi ATALAY	Bilgi Güvenliği Derneği Başkanı
Ahmet PEKEL	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Ahmet TOSUNOĞLU	TBD İstanbul Şubesi Başkanı
Ali KANÇAL	Fujitsu Türkiye Genel Müdürü
Ali YILMAZTÜRK	Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Tek. İş Adamları Derneği Başkanı
Alim KÜÇÜKPEHLİVAN	Başarsoft Genel Müdürü
Aslı BERTAN	Gartner Türkiye Genel Müdürü
Aydın KÖKSAL	Bilişim Limited Şirketi Genel Müdürü
A. İhsan KARAMANLI	Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı Genel Müdürü
Burcu YILMAZ	Bilişim Teknolojileri Eğitimcileri Derneği Başkanı
Burak AYDIN	Intel Genel Müdürü
Bülent ÇELEBİ	AirTies Yönetim Kurulu Başkanı
Bülent HİÇŞÖNMEZ	Google Genel Müdürü
Canan ÇAKMAKCI	Bilkent CYBERPARK Genel Müdürü
Candeğer YILMAZ	Ege Üniversitesi Rektörü- Ege Üniversitesi Teknopark
C. Müjdat ALTAY	Netaş Genel Müdürü
Cengiz ULTAV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı
Cenk KIVILCIM	Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü
Davut YILMAZ	STM Genel Müdürü
Dilek BAĞDATLIOĞLU	Tüm Telekomünikasyon İş Adamları Derneği Başkanı
Doğan Ufuk GÜNEŞ	Yazılım Sanayicileri Derneği Başkanı
Emrehan HALICI	Türkiye Zeka Vakfı Başkanı
Ensar GÜL	Türksat Genel Müdürü
Ergün GÜLER	Vestel Genel Müdürü
Erhan YALÇIN	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Erkan AKDEMİR	TTNet Bireysel İş Birimi Genel Müdürü / Avea Genel Müdürü
Ertan BARUT	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Erman KARACA	Bilişim Sanayicileri Derneği Başkanı
Emin CANDANSAYAR	Ankara Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü

Ersin TAŞÇI	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Erol BİLECİK	Index Grup Yönetim Kurulu Başkanı
Eşref ADALI	İstanbul Teknik Üniversitesi Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi Dekanı
Ekrem DEMİRTAŞ	İZTO Başkanı
Faruk ECZACIBAŞI	Türkiye Bilişim Vakfı Başkanı
Fikret KAVZAK	TBD İzmir Şubesi Başkanı
Filiz DOĞAN	Oracle Genel Müdürü
Furkan CİVELEK	Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi Başkanı
Fusun SARP NEBİL	Tüm İnternet Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
Gökhan ÖĞÜT	Vodafone Genel Müdürü
Gökhan SAY	Symantec Türkiye Genel Müdürü
Güngör KAYMAK	HP Türkiye Genel Müdürü
Hasan SÜEL	Vodafone Regülasyon ve Kurumsal İlişkilerden Sorumlu Gn.Md.Yrd.
Hüseyin GÜRER	Deloitte Türkiye CEO'su
İbrahim ÇAĞLAR	İTO Başkanı
İ. İlker TABAK	Türkiye Bilişim Derneği YK Başkanı
Isabel Gomez CAGİGAS	IBM Türk Genel Müdürü
İlyas ÇİÇEKLİ	Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
İsmail DEMİR	Savunma Sanayii Müsteşarı
İzlem GÖZÜKELEŞ	Linux Kullanıcıları Derneği Başkanı
Kaan AKTAN	TTNET Genel Müdür V.
Kaan TERZİOĞLU	Turkcell Genel Müdürü
Kenan ÇOLPAN	İTÜ Arı Teknokent Genel Müdürü
Kerem ALKİN	Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği Başkanı
Koray ÖZER	Türkiye Bilişim Derneği İkinci Başkanı
Levent KARADAĞ	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Levent ŞENSEZGİN	CA Türkiye Genel Müdürü
Mahmut KARAMAN	Yıldız Teknik Üniversitesi Teknopark Genel Müdürü
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU	TOBB Başkanı
M. Rüştü ARSEVEN	Bilişim Sektörü Dernekleri Federasyonu Başkanı
Melek Bar ELMAS	TOBB-Bilgisayar Yazılım Meclisi Başkanı
Mehmet Ali KÖKSAL	Köksal&Partners Avukatlık Ortaklığı Kurucusu
Mehmet NALBANTOĞLU	Koç Bilgi Grubu Genel Müdürü
Mehmet TUNÇBİLEK	Oytek Genel Müdürü
Mehmet AKYELLİ	TBD Antalya Şubesi Başkanı

Melih AKYILMAZ	4S Genel Müdürü
Muammer KETİZMEN	Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi
Murat ERKAN	Turkcell Superonline Genel Müdürü
Murat KANSU	Microsoft Türkiye Genel Müdürü
Mustafa AKGÜL	İnternet Teknolojileri Derneği Başkanı
Mustafa İhsan KIZILTAS	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Teknokent Genel Müdürü
Mustafa KOÇ	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Haberleşme Gn.Md. V.
Mustafa KARABİBER	TBD Samsun Şubesi Başkanı
Nafiz ÜNLÜ	Türkiye Bilişim Güvenliği Derneği Başkanı
Nihan TUNA	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Nil BAĞDAN	Software AG Genel Müdürü
Nurettin ÖZDEBİR	ASO Başkanı
Orhan AKBULUT	ATOS Türkiye CEO'su
Orhan ÇÖMLEK	Marmara Teknokent Genel Müdürü Genel Müdürü
Ömer Fatih SAYAN	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı
Ömer ÖZTÜRK	Merkez Bankası Bilişim Teknolojileri Daire Başkanı
Özer ÇELİK	TBD Eskişehir Şubesi Başkanı
Ragıp BAŞBUĞ	Tübider Bilişim Sektörü Derneği Başkanı
Rahmi AKTEPE	TBD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı
Rami ASLAN	Türk Telekom Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi
Sabri ALYAKUT	Bilgisayar Mühendisleri Odası
Salih ÖZÇİFÇİ	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Selçuk KAVASOĞLU	TBD Ankara Şubesi Başkanı
Serhat ÖZEREN	İnternet Geliştirme Kurulu Başkanı
Şadi ÖZDEMİR	Bilişim ve Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği YK Başkanı
Tuğrul İMER	Gazi Teknopark Genel Müdürü
Tuğrul TEKBUŁUT	Logo Yönetim Kurulu Başkanı
Tuncer ÖREN	Ottawa Üniv. Bilişim ve Elek. Müh. Okulu, Emeritus Prof.
Tunga GÜNGÖR	Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı
Türksel KAYA BENSĞİR	TODAİE E-Devlet Merkezi Müdürü
Ufuk BALCI	Netcad Genel Müdürü
Ümit ATALAY	İnnova Ankara Genel Müdürü
Üstün ÖZEN	TBD Erzurum Şubesi Başkanı
Üveyiz Ünal ZAIM	Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi
Volkan ATALAY	ODTÜ Rektör Yardımcısı

Vural Rıza İBRİŞİM

Yalçın SÖNMEZ

Yusuf Ata ARIAK

Yücel YAŞAR

Yüksel SAMAST

Zeynep KESKİN

Türkiye Bilişim Derneği YK Üyesi

TOSYÖV Başkanı

Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği Başkanı

Teknopark İzmir Genel Müdürü

TÜRKKEP Genel Müdürü

SAP Türkiye Genel Müdürü

GİRİŞ

Bu rapor, Türkiye bilişim teknolojileri (BT) sektöründe bulunan tarafların ilgisini 2015 genel değerlendirmesine odaklamak üzere, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından hazırlandı. Raporun amacı, istatistiki verilerden hareket ederek, siyasi iradeyi kullananlar ile BT sektörü üzerine politika belirleyen karar alıcılara destekleyici ve yol gösterici olmaktır.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD), 2015 yılı dünya ekonomisi büyüme beklentisini yüzde 3,6 olarak açıklamıştı. Son Ekonomik Görünüm Raporu'nda ise OECD, bu tahmini yüzde 3,1'e çekti. 2016 büyüme beklentisini ise yüzde 3,9'dan 3,8 oranına düşürdü. Genel anlamda bakıldığında, OECD 2016 yılında dünya ekonomisinin normalleşmeye daha fazla yaklaşacağını öngörüyor. Raporunda, gelecek yıl ABD ekonomisinin yüzde 2,8, Euro (Avrupa) bölgesinin yüzde 2,1, OECD ortalama büyümesinin ise yüzde 2,5 olacağı yönünde bir tahmin yapıldı. Burada dikkat çeken nokta, Çin ekonomisinin büyüme hızının yüzde 6,9'dan yüzde 6,6 düşeceği yönündeki beklenti.

Rusya ekonomisi, Ukrayna ve Kırım olayları nedeniyle Batı ülkelerinin uyguladığı yaptırımlar ve düşen petrol fiyatlarının etkisiyle 2015'te durgunluğa girdi. Rusya ağır ekonomik sıkıntılar yaşarken, Suriye krizine de dahil oldu. Ardından Rusya ve Türkiye ilişkileri; Rus savaş uçağının Türkiye tarafından düşürülmesi nedeniyle kopma noktasına geldi. Durumun devam etmesinin her iki ülkeye de ağır ekonomik fatura çıkarabileceği yorumları yapılıyor.

OECD Raporuna göre, Yunanistan ve Avrupa Birliği arasında gündeme gelen borç yapılandırması önümüzdeki yıllarda dünya genelinde daha fazla konuşulacak. Ayrıca gelir dağılımı sorunu var. Borç yapılandırması ve gelir dağılımındaki çözümler, dünya genelinde talebi canlandırmada daha etkili olabilir. Küresel ekonomide son yıllarda yaşanan aşırı zayıflığın ardından yüksek gelirli ülkeler ekonomik krizi atlattığı gibi görünüyor.

Bunun yanı sıra 2015'te İzmit'te inşa edilen Bilişim Vadisi'nin faaliyete geçmesi, üretimde-yazılımda yerleşme hedefi doğrultusunda yerli uçak projesinin başlatılması, Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nın yürürlüğe girmesi, e-Ticaret Yasası'nın uygulamaya geçmesi gibi olumlu gelişmeler de yaşandı.

2016 yılı için ekonomide hedef ve politikaların revize edilmesi gerektiğine işaret edilirken, cari açık, istihdam, faiz oranları, ihracat, teşvik, inovasyon ve Ar-Ge, yabancı yatırımcılara yönelik politikalara ağırlık verilmesi isteniyor.

OECD Türkiye tahmininde 2014 için yüzde 4 oranında ekonomik büyüme öngörmüştü. 2015 yılında ise yüzde 3,2'den yüzde 3,1 oranına, 2016'da ise yüzde 4'den yüzde 3,9'a indirdiğini izliyoruz. Ekonomik Görünüm Raporu'nda Türkiye'ye mali politikalarda daha şeffaf politikalar izlemesi önerisinde bulunulurken, yükselen piyasa ekonomilerindeki yavaşlamanın Avrupa'yı etkilediği kaydediliyor. Küresel anlamda yaşanacak üretim ve ticaret artışının Türkiye ekonomisini de olumlu etkileyeceği öngörülüyor.

2016'nın bilişim sektörü açısından da önemli bir yıl olacağı tahmin ediliyor. Türkiye'nin bilişim altyapısını daha da geliştirmek için bilişim sektöründe sürdürülebilir yatırım ortamının

sağlanması amacıyla düzenleyici çerçevenin revizyonuna ağırlık verilmesi önem arz ediyor. 2016 yılında ihalesi 2015'te gerçekleştirilen 4.5G teknolojisi ve büyük veri, bulut bilişim, M2M, veri merkezleri altyapılarına ilişkin yatırımlar sürecektir. Bu yatırımlar ile bilişiminin ithalata dönük yapısından bir hayli uzaklaşabileceği yorumları yapılıyor.

Bilgi tabanlı yeni bir ekonomik yapı oluştu. Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler küreselleşmeyi yeni bir boyuta taşıdı. Bu teknolojilerin yaygın kullanımı ekonomik yapıyı değiştirerek, yeni ürün ve hizmetlerin ortaya çıkmasına yol açtı. Bilgi tabanlı yeni bir ekonomik yapı oluştu. Sanayi devrimi sonrasında olduğu gibi bilgi ve iletişim teknolojilerini geliştiren, mal, hizmet ve bilgi üretim süreçlerinde etkin şekilde kullanan ve bu teknolojilerin ortaya çıkardığı bilgi ağlarında etkin olan toplumlar diğerlerine göre daha güçlendi ve refahlarını artırdı.

Uzmanlar, Türkiye'nin bilişim sektörünün stratejik sektör olmasının gereğini yerine getirmesi ve bu alana yapılacak yatırımları kriz durumlarında kısmaması gerektiği uyarısında bulunuyor.

2015'te, G20 (Group of 20) dönem başkanlığını da yürüten ve dünyanın 17. ekonomisi olan ülkemizin hem nüfusunun hem de ekonomisinin dünya genelindeki payının yüzde 1'in üzerinde olmasına rağmen, global BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) pazarından aldığı pay yüzde 0,75. 2015 yılında Türkiye Bilişim Sektörü'nde yüzde 11 ile 15 arasında bir büyüme bekleniyor (Bilgi Şubat ayı itibarıyla teyit edilmedi). Büyümede araştırma-geliştirme (Ar-Ge) yatırımı ve inovasyonun en önemli faktör olacağı, 2015 yılı içinde kamu alımlarının büyümede olumlu etkisinin yaşanacağı vurgulanıyor. Elektronik devlet (e-devlet) hizmet ve uygulamalarının temelini kamu kurumları tarafından yapılan bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımları oluşturuyor. 2015 yılında 266 proje için 3 milyar 708 milyon TL ödenek tahsis edildi.

2015 yılı için dünya internet trafiğinde yüzde 92'lik artış olacağı öngörüldü. Veri trafiğindeki bu artışı tetikleyen unsurlar ise; tabletler ve akıllı telefonlar gibi mobil cihazların kullanımı ile mobil video içeriği tüketimindeki artış. 2015'te mobil ağlara 5,6 milyar kişisel cihazla ve 1,5 milyar da cihazlar arası (Wi-Fi hariç) bağlantı olacağı belirtildi.

Dünyada ve Türkiye'de giderek büyüyen bilişim teknolojileri pazarı sürekli yeni elemanlara ihtiyaç duyuyor. Talep karşılanamadığı için kariyer fırsatları değerlendirilmeyi bekliyor.

2015-2018 Türkiye Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı, küresel ölçekte yaşanmakta olan teknolojik dönüşüme daha fazla dahil olmak ve ülkemizin bu süreçten mümkün olduğunca faydalanmasını sağlamak amacıyla, ilgili tüm tarafların katkıları alınarak, kapsamlı bir çalışma sonucunda hazırlanmıştır. Strateji, ülkemizin önemli gündem maddelerinden olan büyüme ve istihdamı odak almıştır.

2023 yılı için hedeflenen 2 trilyon Dolarlık GSYİH (Gayri Safi Yurt İçi Hasıla) içinde BİT payının hedeflenen yüzde 8 oranına ulaşması durumunda sektörün sadece toplam verimlilik artışı yoluyla sağlayacağı katkının 71 milyar Dolar düzeyinde olacağı tahmin ediliyor.

Dünyada Bilişim Sektörü'nün geleceğini "Büyük Veri", "Kurumsal Sosyal Ağlar", "Mobil Çözümler", "Güvenlik" ve "Bulut" belirleyecek. İnternete bağlı cihaz sayısı artıyor. 2009'da 900 milyon olan cihaz sayısı, 2020'de 24 milyar olacak. Bu yükseliş 4,5 trilyon Dolar katma

değer yaratacak. Kişi başı cihaz adedi 4'e çıkacak. Nesnelerin İnterneti'nin farklı sektörlerde 4 – 11 trilyon Dolar arasında pazar yaratması bekleniyor.

Mobil yaygınlaşıyor. Dünyada bugün 1 milyar akıllı telefon var. Türkiye'de satışı yapılan her 10 telefondan 9'u akıllı. Bulut teknolojileri pazarı büyüyor. 2015'te bulut bilişim dünyada 14 milyon yeni iş fırsatı yaratacak, 1,1 trilyon Dolara yakın bir gelir sağlayacak. 2016'da G20 ülkelerinde bilişim ekonomisi 4,2 trilyon Dolarlık bir paya sahip olacak.

Türkiye, BİT ürün ve hizmetleri açısından net ithalatçı pozisyonunda bulunuyor. Türkiye'nin bilişim toplumuna dönüşebilmesi, ancak ve ancak, toplumun geniş kesimlerinin BT sektöründeki ürün ve hizmetlerden yararlanmasıyla mümkündür. Bunun en önemli koşulu ise, devlet eliyle gerçekleştirilen işlemlerde BT araçlarının yaygın ve elverişli bir şekilde kullanılmasıdır.

Bu rapor, BT sektörü ile ilgili olarak kamu, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektör araştırma şirketleri tarafından yayınlanan raporlara alternatif değildir. Söz konusu raporları eleştirmek veya geliştirmek amacıyla da hazırlanmamıştır. Raporun, tablo, grafik gibi araştırma sonuçlarından mümkün olduğu kadar arındırılarak, çok öz olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir.

Bu raporda önceki dönemlerde yer alan ve gerçekleşmeyen konular takip açısından aynen korunmuştur.

Saygılarımızla

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu

2015 YILINDA NELER OLDU?

Dünya

2016'da İnsansız Hava Araçlarının kullanımı artacak

2016'da İnsansız Hava Araçlarının (İHA) kullanımının yüzde 5 ile yüzde 10 arasında bir oranda artacağı öngörülüyor. Dünyada birçok ülke tarafından tasarlanan ve üretilen bu araçların geliştirilmesinde ABD ve İsrail öncü oldu.

Araçların yüzde 60'ı ABD'de yapılıyor. İsrail ve Avrupa firmaları ise bu alanda ikinci sırada kalıyor. Bunun nedeni de hükümetlerinin bu teknolojiye yeterli fon ayırmaması ve ABD yapımı sistemlerin yüksek kapasitelerden ötürü çoğunlukla ihaleleri kazanması. Avrupalı üreticiler pazarın sadece yüzde 4'ünde boy gösteriyor.

Türkiye'de insansız hava aracı üretimi yapan şirketler var. Ancak bu şirketlerin çoğunluğu askeri amaçlı üretim yapıyor.

Horizon 2020: Yeni AB Araştırma ve Yenilik Çerçeve Programı

Horizon2020 (Ufuk 2020): Avrupa Birliği'nin 'AB) küresel rekabet edebilirliğinin sürdürülebilmesini amaçlayan, Avrupa 2020 Stratejisi'nin temel girişimlerinden bir tanesi olan Yenilikçilik Birliği'ni (Innovation Union) uygulayan finansal bir araç. 2014 yılından 2020 yılına kadar 80 milyar Avro üzerinde bir bütçeyle Avrupa'da yeni büyüme ve istihdam yaratmak için oluşturuldu. Horizon 2020, araştırma ve yenilik için önerilere destek sağlayacak. 2014 yılı itibariyle AB'nin araştırma destek programı olan 7. Çerçeve Programı sona ererken yerini Horizon 2020 adlı yeni destek programına bıraktı.

TÜBİTAK, Avrupa'nın en büyük Ar-Ge ve yenilik ortaklığı olan 80 milyar Avro bütçeli Horizon 2020 Programı'nın yürütülmesinden sorumlu Ulusal İrtibat Kurulu olarak Horizon 2020 Danışma Kurulu'nun ilk toplantısını 18 Temmuz 2014 tarihinde gerçekleştirmişti.

Bulut bilişim her yıl hızla büyüyor

Bulut bilişim harcamalarıyla ilgili araştırma şirketlerinin farklı tahminleri bulunuyor. Şirketler yüzde 83 oranında bulut bilişimi maliyet azaltıcı etkisi için tercih ediyor. Yüzde 76'sı daha az ekipman masrafı olduğu, yüzde 76'sı da daha geniş erişim imkanı için bulut bilişimi kullanmak istiyor.

Türkiye'de ise bulut pazarı henüz 50 milyon Dolar düzeyinde. 2015'te pazarın çok hızlı bir şekilde büyüyerek 100 milyon Dolarlar mertebesine ulaşması bekleniyor.

Robot teknolojisi büyük bir ivmeyle ilerliyor

Robot araştırmalarının kolaylaşması, robotlara yapılan yatırımların artması ve hayal gücünün sınırlarının genişlemesi robot teknolojisini yeni iş kollarına, ürün ve hizmetleri ciddi anlamda farklılaştıracak fikirlere uygulamayı sağlıyor

Endüstriyel robot pazarının Japonya, Güney Kore, Almanya, Çin ve ABD'de özellikle de

otomobil ve elektronik sanayiinde yoğunlaştığı belirtiliyor.

Rio 2016 Olimpiyatı için gönüllü portalı

Dünyanın en büyük spor karşılaşması olarak adlandırılan “Olimpiyat Oyunları ve Paralimpik Oyunlar” milyonlarca kişiyi aynı anda büyük bir heyecana ortak ediyor. Durum böyle olunca bu dev organizasyonun bilişim alt yapısının da kusursuz olması gerekiyor.

Olimpiyat Oyunları'nın bilişim hizmet sağlayıcısı Avrupalı şirket, Rio 2016 Olimpiyatı İçin Gönüllü Portalı'nı hizmete açtı.

Milyarlarca cihazı, sorunsuz idare edebilecek akıllı iletişim ağı: 5G

Gelecekte mobil operatörlerin ses, mesajlaşma gibi tüm hizmetlerini ve kampanyaları internet üzerinden şekillendirmesine olanak sağlayacak 5G teknolojisiyle, çok daha hızlı internet kullanımını mümkün olacak.

4G'ye (4.Nesil) göre çok daha hızlı bir teknoloji olan 5G (5.Nesil), dünya üzerinde birbirine bağlanmış durumdaki milyarlarca cihazı, sorunsuz idare edebilecek akıllı bir iletişim ağı haline gelecek. 2015 üçüncü çeyrek verileri itibariyle 800 milyonu aşkın 4G abone sayısının 2020 yılına kadar hızla artması bekleniyor. Ancak söz konusu yıla gelindiğinde kullanıcıları çok daha yeni bir teknoloji bekliyor olacak: 5G.

Akıllı binalardan akıllı şehirlere uzanan yol

Hızla artan veri trafiği, birbirine bağlı cihaz sayısındaki ciddi artış, yüksek hız, güvenilirlik, enerji verimliliği, düşük maliyetler gibi birçok unsur akıllı bina tasarımlarına yol açıyor. Akıllı binalar gelişmiş ülkelerde geleceğin projesi olarak kurulmaya başlanan ‘akıllı şehirler’ uygulamasına bütünleştirilecek şekilde inşa ediliyor.

Büyük veri uygulamaları

Büyük veri uygulamalarının birçok alanda hayatımızı kolaylaştırması, sağlık, eğitim, bankacılık ile bilgi iletişim teknolojileri sektöründe önümüzdeki yıllarda giderek öneminin artması bekleniyor.

Sabit-mobil yakınsaması

Sabit-mobil yakınsamasının şebekedeki önemli bir uygulaması olan Femtocell cihazları, son kullanıcıların pratik olarak kurabileceği, mevcut çekirdek şebekeye genişbant erişim yapabilen düşük güçlü özel bir baz istasyonu. Femtocell'in elektronik haberleşme sektörünün gelişimine yeni fırsatlar sunabileceği belirtiliyor.

Elektronik haberleşme piyasalarında hızlı teknolojik gelişmenin rekabete etkisi son yıllarda artış göstermektedir. Mobil teknolojilerin gelişmesiyle birlikte, sabit ve mobil hizmetler tüketiciler nezdinde ikame edilebilir hale gelmiştir. Düzenleyici otoriteler tarafından da kabul edilmeye başlayan sabit-mobil ikamesi ile yakın gelecekte tek ses ve tek internet pazarına geçilebileceği ve bu çerçevede pazar tanımlarının ve beraberinde yeni regülasyonların gündeme gelebileceği değerlendirilmektedir.

Giyilebilir teknolojiler moda haftalarını süslüyor

Giyilebilir teknolojiler hayatımıza girmeye başladı. Günlük hayatımızın, vazgeçilmez bir parçası haline gelen akıllı telefonlar bir şekilde bu ürünlerle bütünleşmiş olacak.

Giyilebilir teknolojilerin için 2018’de 101 milyar Dolarlık bir pazardan söz ediliyor. Dev teknoloji firmaları bu teknolojiyi geliştirmeye ve rekabette geri kalmamaya çalışıyor. Moda haftalarını ve defileleri giyilebilir teknolojiler süslüyor.

e-Ticaretin yeni madeni Güneydoğu Asya

Asya-Pasifik bölgesindeki hem e-ticaret hem de dijital reklamcılık piyasasının hızla gelişmesi, Türkiye’nin aralarında bulunduğu ülkeler için ihracat ve dijital ekonomide yeni pazarlar vaat ediyor. En hızlı büyüyen e-ticaret pazarlarından biri olan Asya-Pasifik bölgesinde başarılı olmak isteyen işletmelere dijital yatırımlarında yardımcı olunmasına ihtiyaç duyuluyor.

Çin ekonomisinin 2015 yılında durgunluğu tüm dünya piyasalarına yansdı. Bu durgunluğa rağmen Asya-Pasifik bölgesindeki internet penetrasyonu ve akıllı telefon sahipliği rakamları artmaya devam etti. İçlerinde Avustralya, Yeni Zelanda, Endonezya ve Malezya gibi ülkeleri barındıran Asya-Pasifik ülkelerindeki dijital ekonomi gelişimini sürdürdü.

Veri depolamaya 17,2 milyar Dolar harcanacak

Kamu ve özel sektörün can damarını oluşturan veri depolama ihtiyaçları, operasyonel süreçleri etkileyen en önemli faktörlerin başında geliyor. Küresel depolama pazarının 2015 yılı içerisinde 17,2 milyar Dolar’a ulaşacağı öngörülüyor. Kurumların çağı yakalamak için yeni teknolojiye sahip veri depolama cihazlarını tercih etmeleri kaçınılmaz görünüyor.

Veri depolama alanında yaşanan teknolojik değişim, kurumların ihtiyaçlarını belirlerken daha fazla değişkeni dikkate almalarını beraberinde getiriyor.

Bankalar, BT harcamalarını ‘yasal düzenlemelere’ ayırıyor

Bankalar, teknoloji bütçelerinin yüzde 67’sini yasal düzenlemeleri karşılamaya yönelik harcamalar ile teknik bakım maliyetlerine ayırıyor. Bankalar için mevcut projeleri sürdürmek, yeni projelerden daha büyük önem taşıyor. Bilişim teknolojileri (BT) bütçelerinin yüzde 45’inden fazlasını yeni projelere ayıran bankaların oranı yüzde 25’i bulmuyor.

3D yazıcılar gündem oluşturuyor

Dev şirketlerin üzerinde çalıştığı basılabilen elektroniklerin (printed electronics) gelecekte 3D baskı süreçlerine entegre olması sayesinde, 3D yazıcılarla çalışmaya hazır kişiye özel elektronik cihazlar da basılabilecek. Kişilerin vücut ölçülerine uygun ve istediği tasarımsal özelliğe sahip giyilebilir cihazlar, seri üretime göre çok daha ucuza mal edilmiş olacak. Giyilebilir cihazların tüketiciler tarafından beğenilmesi için de gizlenebilir tasarımlarla moda uygun bir şekilde sunulması bekleniyor. Türkiye’de de yerli ve yabancı 3D yazıcıların kullanımı her geçen gün artıyor.

Arabalar birbirini görecek

Yakın gelecekte arabaların birbirlerini görmesi ve iletişim halinde olması planlanıyor. Yani, aynı yolda sağımızdaki solumuzdaki önümüzdeki gerimizdeki arabaların konumunu, hızını, durup durmadığını kendi arabamızdaki sistemde görmemiz mümkün olacak.

Tarımda bilişimin önemi artıyor

Ekonomisi büyük ölçüde tarım ve tarıma dayalı sanayiye bağlı olan ekonomilerde bilginin yaygınlaştırılmasının önemi oldukça büyük. Pek çok sektörde olduğu gibi tarım sektöründe de internetin kullanımı önemli kolaylıklar sağlıyor. Tarla, meyve, sebze, bağ ve süs bitkileri yetiştiriciliği, seracılık, hayvancılık ile uğraşan kişiler, internet sayesinde yeni çeşit, fidan, tohum, anaç, yetiştirme, sera malzemeleri ve hayvan yetiştirime tekniklerine ilişkin konularda güncel bilgilere ulaşabiliyor ve ürünlerini internet üzerinden satabiliyor. Tarımsal üretimin pek çok alanında bilişim teknolojilerinden yararlanılıyor.

Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi'ne Türkiye de ortak üye oldu

Merkezi İsviçre'de bulunan Avrupa Nükleer Araştırma Örgütü (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire–CERN), Mayıs 2014'te imzaladığı anlaşmanın ardından Türkiye de Mayıs 2015'te yeni ortak üye oldu.

CERN ile Türk bilim topluluğu arasındaki bağlar güçlenecek. Türkiye, CERN Konseyi toplantılarına katılacak. Türk bilim insanları CERN'de tam zamanlı araştırmacı olabilecek, eğitim ve kariyer geliştirme programlarına katılabilecek. Buna göre, Türkiye sanayii, CERN ile ilgili çalışmalara ortak olabilecek ve ileri teknolojilerin geliştirilmesinde yer alabilecek. CERN'de ortak deney ve çalışmalarda yer almak üzere 110 Türk bilim insanı kayıtlı bulunuyor.

AB Dijital Tek Pazar Stratejisi yayımlandı

Mobil, sabit, kablo ve fiber teknolojileri kullanılarak sunulan hizmetlerin giderek yakınsadığı günümüzde, teknoloji ve/veya hizmet çeşitlerini temel alan pazar tanımları ve düzenlemeler yetersiz kalmaktadır. Bu çerçevede, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlatılan “A Digital Single Market Strategy for Europe – Analysis and Evidence” Raporu'nda AB'deki mevcut düzenleyici çerçevenin yeni nesil teknolojilerin yaygınlaştırılması için uygun ortamın yaratılması noktasında gerekli kapasiteyi ortaya koyamadığı, geçerli kuralların sadece mevcut altyapılarda rekabeti sağlamak üzere düzenlendiği ancak kamu politikaları ve genişbant hedefleri çerçevesinde yeni nesil altyapıların kurulumu ve yaygınlaştırılması noktasında eksik kaldığı ifade edilmektedir.

Bu eksiklikleri gidermek üzere Mayıs 2015 tarihinde yayımlanan Dijital Tek Pazar (Digital Single Market) stratejisi 3 temel eksen üzerine oturmaktadır:

1. Dijital altyapıların ve hizmetlerin gelişimi için inovasyonu, yatırımları, rekabeti (level playing field) destekleyen regülasyon anlayışı ile doğru yatırım ortamının yaratılması (Mevcut düzenleyici çerçevenin revizyonu süreci başlamış olup, 2016 yılında sürecin tamamlanması hedeflenmektedir.)
2. Tüketicilerin çevrimiçi hizmetlere erişiminde bariyerlerin ve sınırlar arası engellerin kaldırılması.

3. Bulut bilişim, büyük veri gibi yenilikçi servisler desteklenerek BİT teknolojileri ve altyapılarına yatırım ve sektörün küresel rekabetçiliğinin desteklenmesi

AB’de Bitcoin, KDV vergisinden muaf

Avrupa Adalet Divanı, bitcoin ve diğer sanal para birimlerinin Avrupa Birliği (AB) sınırları içinde vergisiz olarak alınıp-satılabileceğine karar verdi. Mahkeme, para birimleri, banknotlar ve metal paralar için geçerli olduğu gibi bitcoin gibi sanal para birimlerinde alım satım işlemlerinin katma değer vergisinden (KDV) muaf olduğuna hükmetti.

Avrupa Adalet Divanı’ndan, kişisel veri transferi anlaşmasına ret

Lüksemburg’daki Avrupa Adalet Divanı, 6 Ekim 2015’te aldığı kararla, müşteri gizliliği, kişisel verilerin toplama ve depolamasına tek bir standart getiren, ABD ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki veri transferini düzenleyen “Safe Harbor” (Güvenli Liman) Anlaşması’nı iptal ettiğini açıkladı. Alınan kararda temel olarak “Avrupa Komisyonu’nun Safe Harbour Anlaşması, AB’deki ülkelerin ulusal yetki güçlerine el koyamaz, bunu gasp edemez” deniliyor.

Türkiye

“Yerli Uçak” gerçek oluyor

Uzun yıllardır hayali kurulan “Yerli Uçak” gerçek oldu. Yolcu uçakları, ulusal imkânlar kullanılarak Türkiye’de üretilecek. “Bölgesel Uçak Projesi” kapsamında üretilecek uçaklar Türk havacılık ve uzay sanayiinde yeni bir sayfa açıyor.

Türkiye’de üretilen uçakların hem ülke ihtiyaçlarını karşılaması hem de tüm dünyaya pazarlanması hedefleniyor. İlk yerli uçağın 2019 yılında uçuşması hedefleniyor.

4,5 G ihalesi yapıldı

4,5G Yetkilendirmesi İhalesi 26 Ağustos 2015 tarihinde yapıldı. 4,5G ihalesinde 800, 900, 1800, 2100 ve 2600 MHz bandında 20 ayrı frekans paketinin asgari değer toplamı KDV hariç yaklaşık 2,3 milyar avro olarak belirlenmişti. Turkcell, Vodafone ve Avea’nın teklif verdiği ihalede toplam teklif tutarı, 3 milyar 308 milyon 253 bin 723 avro oldu. İhalede, Turkcell 8, Avea ve Vodafone 5’er paket satın aldı.

İhale sonrasında yetkilendirme süresi, 30 Nisan 2029’a kadar devam edecek. Mevcut frekansın 3 katına ulaşan yeni portföy ile tüketicilere 5G de dahil yeni teknolojiler sunulabilecek. İhalede, 2600 MHz frekans bandında F4 paketinin satışı yapılmadı. 4.5G sayesinde daha yüksek veri hızları, daha düşük gecikme süreleri sunmak mümkün olacak.

4.5G ile birlikte mevcutta dolaşımda olan 33 milyon akıllı telefondan yaklaşık 17 milyon tanesi yenileniyor olacak. Bununla birlikte akıllı telefonlarda kullanılan SIM kartların da yenilenmesi gündeme gelecek ve bu teknoloji ile birlikte mevcutta akıllı telefon kullanmayan abonelerin de akıllı telefon kullanmaya geçiş süreçleri hızlanacak.

5G Ar-Ge çalışmaları başladı

Türk Telekom Grubu, Avrupa Birliği COMBO Projesi'nde Türkiye'yi temsil ederek 5G teknolojisinin gelişimine öncülük ediyor. Grup, COMBO Projesi'ne grup şirketi ARGELA ile katkı sağlıyor. Tüm dünyada artan veri trafiği ve gelişen ihtiyaçlar çerçevesinde sabit ve mobil ağları kaynaştırma yönünde AB ülkeleri tarafından geliştirilen COMBO projesi; sabit, Wi-Fi ve mobil ağ hizmetlerini tasarlanacak ortak bir ağ mimarisinde birleştirmeyi hedefliyor. Bu doğrultuda, 14-17 Eylül 2015 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen COMBO Projesi değerlendirme toplantısında Avrupa'nın dev operatörleri, en önemli üreticiler ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen akademisyenler 5G'ye dair son dönem faaliyetlerini ve 5G odaklı gelecek döneme yönelik hedeflerini masaya yatırdı. Toplantıda ayrıca, 5G standartlarının belirlenmesi ve bu konuda güç birliği için yol haritası oluşturulması yolunda da önemli adımlar atıldı.

ODTÜ'de Siber Güvenlik Anabilim Dalı kuruldu

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Enformatik Enstitüsü bünyesinde Siber Güvenlik Anabilim Dalı kuruldu. Bölüm, 2015-2016 eğitim öğretim yılına Siber Güvenlik yüksek lisans programı ile merhaba dedi. Program kapsamında yürütülecek araştırmaların ve tezlerin, Siber Güvenlik ve Savunma Araştırma Laboratuvarı'nın (CyDeS) hedefleri ile paralel olması planlanıyor.

Türkiye, siber saldırıya uğrayan ve başlatan ülkeler arasında ilk sıralarda

Bugün bilgisayar, akıllı telefon, tablet bilgisayar gibi herhangi bir cihaz kullanan kişiler ve bu altyapıya sahip veya kullanan kurumlar, artık siber güvenlik sorunlarının muhataplarından birine dönüşmüş durumda.

Türkiye siber suçlar ve saldırılar açısından hedef ilk 10 ülke arasında. Türkiye aynı zamanda siber saldırı yapan ülkeler arasında ilk sıralarda gözüküyor.

FATİH Projesin'de yazılım ve içerik önemli

Devlette uzun dönemdir sessizliğini koruyan eğitimde tablet uygulaması projesinin kapsamının ve etkinliğinin artırılması bekleniyor. FATİH projesinin bir donanım ve tablet projesi olmaktan hızla uzaklaşıp, eğitim faaliyetlerini içerik ve verimlilik olarak geliştirici bir noktaya doğru şekillendirilmesi ve özellikle yazılım tarafındaki konulara ağırlık verilmesi önemli gözüküyor.

Üniversiteler ticarileşiyor

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Avrupa Yatırım Fonu'nun ortaklaşa yürüttüğü Türkiye Teknoloji Transferini Hızlandırma Fonu Projesi - Rekabetçi Sektörler Programı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından uygulamaya konuluyor.

Fon, Ar-Ge ve yenilik çalışmaları sonucu ortaya çıkan fikirlerini ticarileştirmek isteyenlere finansal destek sağlayacak. Fondan, yeni girişimciler, üniversitelerin bilgi ve becerilerini ticarileştirmek amacıyla kurulan şirketler, akademisyen, girişimci ve işletmeler faydalanacaklar.

Çağrı merkezlerinde mesleki “standart”a uygunluk geliyor

“Müşteri İletişim Merkezleri Hizmet Belgelendirmesi”, sektördeki firmaların hizmet kalitesini yükseltirken, insana ve doğaya duyarlılık adına önemli kazanımları da beraberinde getiriyor. Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN) tarafından hazırlanmış bulunan belgelendirme çalışması, sektördeki hizmet kalitesini artırdı. Sektördeki firmalar için özel hazırlanmış bir standart sunan “Müşteri İletişim Merkezleri Hizmet Belgelendirmesi” uluslararası geçerliliğe sahip.

KOBİ'lere destek devam ediyor

Esnaf, sanatkar ve KOBİ'lere önem verilmeye devam edilecek, kredi ve finansman şartlarının iyileştirilmesi, vergi, istihdam ve diğer yükümlülüklerin azaltılması, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi, yenilikçilik ve girişimciliğinin geliştirilmesi, altyapı, kümelenme ve ortaklık faaliyetleri desteklenecek.

Türkiye’de bilgi toplumu süreci devam ediyor

Türkiye’de Bilgi Toplumu’na geçiş yönündeki çalışmaların başlangıcı olarak 1991 yılındaki hazırlanan “Türkiye, Enformatik ve Ekonomik Modernizasyon: Bir Dünya Bankası Çalışması” olarak kabul ediliyor. 1990’lar boyunca süren ekonomik krizler ve siyasi istikrarsızlıklar nedeniyle Türkiye bu alanda gereken girişimleri zamanında yapamamıştır. 1998 yılında başlatılan TUENA (Türkiye Ulusal Enformatik Ana Planı) ve Kamu-NET çalışmaları bilgi toplumuna geçişte atılan somut adımlar olarak nitelendirilebilir.

Bu dönemde, bilgi toplumuna yönelik çalışmalar Başbakanlık, TÜBİTAK, Ulaştırma Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı gibi çeşitli kurum ve kuruluşlarca farklı çatılar altında yürütülmüştür.

2001 yılında çalışmalar Başbakanlık önderliğinde ve Türkiye Bilişim Derneği (TBD) koordinasyonunda hazırlanan e-Türkiye Girişimi Eylem Planı ile başladı. Bu Eylem Planı, Avrupa Birliği’nin e-Avrupa+ Eylem Planı’na uygun ve uyumlu bir ulusal eylem planı hazırlanması ihtiyacından kaynaklandı.

Türkiye’de bilim ve bilişim alanında hizmet veren kurumsal yapılar

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) Kalkınma Bakanlığı, Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Başbakanlık (Kamu-Net Üst Kurulu), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK), TÜBİTAK Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü (BİLTEN), Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu (ETKK), Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), İnterneti Geliştirme Kurulu ve Erişim Sağlayıcıları Birliği

Türkiye Bilgi Toplumu için geçmiş dönemde yapılmış mevzuat çalışmaları

Her ne kadar Avrupa Birliği üyelik müzakere süreci içerisinde 57. Hükümet döneminde, Türkiye’yi Bilgi Toplumu’na taşıma misyonunu taşıyan ve gerekli yetki ve sorumlulukla donatılmış “Bilgi Toplumu Bakanlığı” kurulması için gerekli yasal adımlar atılmış olsa da geçen 14 yıl içinde fiili olarak bakanlık kurulamamıştır.

Ancak bu amaçla Başbakanlık, "bilgi toplumu" konusunda kurumsal yapının güçlendirilmesi, e-devlet koordinasyonunun tek elden yürütülmesi ve mevzuattaki yetersizliklerin düzeltilmesi gereksinimlerini vurgulayarak "yatırımlar için harcanan kaynakların en verimli şekilde kullanılmasını temin etmek ve tek elden planlama ve merkezi koordinasyonu sağlayarak, e-devlet hizmetlerini daha entegre hale getirmek ve ülkemizin bu alanda uluslar arası indekslerde bulunduğu noktadan daha ileri sıralara taşımayı" amaç edinen "e-Devlet ve Bilgi Toplumu Kanun Tasarısı" taslağını kamuoyunun görüşlerine 2009 yılında açmış, ancak tasarının 2015 yılında da yasalaşmamıştır.

64. Hükümet Programında 'Bilgi Toplumuna Dönüşüm' başlığı altında Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nı hayata geçirileceği vurgulanmakla birlikte yasa tasarısının akibeti konusunda bir ifade programda yer almamıştır.

Bilişim hukukunda bilirkşi sorunu

Siber suçlar internet teknolojileri ve sosyal medya kullanımı ile orantılı artarken, suçların teknik ve hukuki olarak nasıl önleneceğinin yolları aranıyor. Bilişim hukuku ile ilgili "bilirkşi" anlayışının serbest bilirkşilikten, resmi bilirkşiliğe dönüştüğüne işaret ediliyor.

Bu doğrultuda siber suçlarla ilgili farkındalığın konuyla ilgili tüm paydaşlar nezdinde artırılması önem kazanıyor.

Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı

Türkiye'nin G20 (Group of 20) Dönem Başkanlığı 1 Aralık 2014 tarihi itibarıyla başladı. Dönem Başkanlığı ilk toplantıları olan G20 Hazine Müsteşarları ve Merkez Bankası Başkan Yardımcıları toplantısı Aralık ayı ortasında İstanbul'da yapıldı. G20 Liderler Zirvesi (devlet ve hükümet başkanları toplantısı) ise 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirildi. 1 Aralık 2015'te Türkiye dönem başkanlığını Çin'e devretti. 2016 G-20 Zirvesi' ne Hangzhou şehri ev sahipliği yapacak.

G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Grubu, dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer alan 19 ülkeden ve Avrupa Birliği Komisyonu'ndan oluşuyor. Dünya ekonomisinin kaderi G20 toplantılarında çiziliyor.

Kuruluş aşlında sanayileşmiş 7 batılı ülkenin oluşturduğu G-7 bünyesinde kurulan bir alt yapı olarak da adlandırılıyor.

G20 ülkelerini; ABD, İngiltere, Japonya, Kanada, Almanya, Fransa, İtalya, Rusya, Avustralya, Brezilya, Arjantin, Hindistan, Çin, Endonezya, Meksika, Suudi Arabistan, Güney Afrika, Güney Kore, Türkiye ve Avrupa Birliği Komisyonu oluşturuyor. Türkiye de gruba resmi olarak kurulduğu 1999 yılında katıldı.

Türkiye'nin Dönem Başkanlığı'nda toplanan G20 Liderler Zirvesi'nde, kadınların ekonomik açıdan güçlendirilmesi için ilk kez oluşturulan W20 (Women 20) grubu faaliyet gösterdi.

TBD, siyasi partiler raporu hazırladı

Bilişim sektörünün beklentilerini değerlendirmek üzere, kamu yararına çalışan ve bilişim alanındaki en eski sivil toplum örgütü olan Türkiye Bilişim Derneği (TBD), siyasi partilere yönelik bilgilendirme raporu hazırladı. TBD'nin 2014 Değerlendirme Raporu'nu temel alan

özet rapor, siyasi iradeyi kullanan, bilişim sektörüyle ilgili politika belirleyen karar alıcılara destekleyici ve yol gösterici oluyor.

Elektronik Haberleşme Kanununa Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Korunması Maddesi Eklendi

Anayasa Mahkemesi'nin 9/4/2014 tarihli ve E.: 2013/22 K.: 2014/74 sayılı Kararı ile iptal edilen kanun maddesi yerinde, elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması hakkında düzenleme 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 51. Maddesi'nde yapıldı. Bu madde ile aynı zamanda bazı amaçlarla sınırlı olmak kaydıyla, kişisel verilerin işletmeciler arasında paylaşılabilmesi de kabul edildi.

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Yürürlüğe Girdi

2013 yılının Ocak ayında uygulamaya girmesi beklenen 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilmesinin ardından 5 Kasım 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Ancak kanun, 1 Mayıs 2015 yürürlüğe girdi. Kanun, e-ticarete düzenleme getirmesinin yanında, elektronik araçlarla yapılan sözleşmeler ile elektronik ticarete ilişkin bilgi verme hizmeti sunanlara yönelik bazı yükümlülükler getiriyor. Elektronik hizmet alıcısının, satın alacağı mal ya da hizmeti tanıyabilmesi ve onu yanıtlanacak bilgilerin önüne geçilmesi hedeflenen kanunda, istenmeyen elektronik postalara ilişkin de önemli düzenlemeler yer alıyor. Kanunun uygulama yönetmelikleri de yayımlandı.

Türkiye Uzay Ajansı Kuruluyor

Türkiye Uzay Ajansı'nın kurulması için mevzuat ve kanun yapım çalışmaları tamamlandı. Uzay ve havacılık alanında Türkiye'de son yıllarda çok önemli gelişmeler sağlanırken, bu gelişmelere paralel olarak Türkiye Uzay Ajansı kurulacak.

İnternet Haber Sitelerine Resmi İlan Verilecek

Başbakanlık, internet yayıncılığı ile ilgili bir kanun taslağı hazırladı. Taslak, Mecliste hala kanunlaşmayı bekliyor. Kanunun kabul edilmesinin ardından internet haber portallarında resmi ilanların yayınlanması da mümkün olacak.

Bilgi Toplumu Stratejisi Uygulamaya Girdi

Kalkınma Bakanlığı'nın hazırladığı Türkiye'nin 2023 için hedeflediği ekonomik büyüme ve kalkınmanın yöntemini belirleyen Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı Nisan 2015'te Yüksek Planlama Kurulu kararı ile yürürlüğe girdi.

Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı, 2015-2018 dönemini kapsıyor. Strateji için kamu kurumları, üniversiteler, yerel yönetimler, sivil toplum ve özel kesimden 300 civarında kurumun 700'e yakın temsilcinin katkıları alındı.

Sayısal Gündem 2020 Çalışmaları

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin (AB) başlattığı "Digital Agenda for Europe 2020" programı ile uyumlu yürütülen Sayısal Gündem 2020'ye ilişkin

çalışmalara hız verdi. TBD, bilişim sektörünün geleceğini belirleyecek uzmanlık çalışmaları için “Sayısal Gündem 2020 Uzmanlık Grupları”nı oluşturmasının ardından; çalışmaların AB projeleri haline dönüştürülmesi için çaba harcıyor. Türkiye Sayısal Gündem 2020 çalışmalarının 2016 Eylem Planı oluşturuluyor.

Üniversite-sanayi işbirliği öncelikli kalkınma hedefi

Bilim, teknoloji ve Ar-Ge Türkiye ekonomisinde çok daha kritik bir role sahip. Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşması için teknoloji üreten ve böylece katma değeri yüksek ürünler ihraç eden bir konuma hızla gelmesi gerekiyor. Bunun için bilgi üreten ve bilgiyi ticari değere dönüştüren, etkin işleyen bir Ar-Ge ve yenilik ekosistemi oluşturulması hedefleniyor.

Bilgiye dayalı ve rekabetçi bir ekonomiye geçiş için araştırma kapasitesinin, Ar-Ge ve yenilikçilik bilincinin ve üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi öncelikli kalkınma hedefleri arasında yer alıyor.

Türk filmlerinin sayısal ortama aktarılması için yasal altyapıya ihtiyaç var

Türk filmlerinin dünya pazarlarındaki payının artırılması ve istihdam alanları yaratılması için film endüstrisi sektörüne gerekli desteğin verilmesi bir zorunluluk. Türk filmlerinin çevrim içi dağıtımı konusunda yasal altyapıya ihtiyaç var. Türk sinemasının kültürel mirasını koruyabilmek için Türk film hafızasının sayısal ortama aktarılması çalışmalarının biran önce başlatılması öneriliyor.

Vergi uygulamalarında ‘Elektronik Tebligat’

Vergi uygulamasında yapılan iş ve işlemlerin fiziki ortamdan sanal ortama taşınmasına devam ediliyor. e-Fatura ve e-defter'den sonra e-tebligat ve e-yoklamaya ilişkin yasal düzenlemeler de yapıldı.

Elektronik ortamda yapılan tebligatlar muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılırken, başvuru, dava açma, ödeme vb. sürelerin hesabı konusunda yaşanan belirsizlikler de giderildi ve bu konuda yaşanması muhtemel ihtilaflar önlenmiş oldu. Uygulama ile İnternet Vergi Dairesi içinde her mükellefin bir hesabı olacak ve tebligatlar sistem üzerinden bu hesaba ulaştırılacak.

Kamu

Kamu yatırımlarında yüzde 44'lük payla ‘eğitim’ birinci sırada

Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi tarafından hazırlanan 2015 Yılı Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları raporunda, 2015 yılında kamu kurumlarının yürüttükleri 266 bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) projesi için 3 milyar 708 milyon TL ödenek tahsis edildiği bilgisi yer aldı.

Kamu bilgi ve iletişim teknolojileri yatırımlarının sektörler arası dağılımına bakıldığında, Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteleri kapsayan eğitim sektörü yatırımları yaklaşık yüzde 44'lük payla birinci sırada yer aldı. İçişleri Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Adalet Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü gibi önemli e-devlet projelerini yürüten kurumlara ait projelerin yer aldığı diğer kamu hizmetleri sektörü yaklaşık yüzde 39'luk oranla eğitim sektörünü takip etti.

“FATİH Projesi” 1,4 milyar TL ile 2015 yılında en fazla ödenek ayrılan BİT projesi oldu. 2015 yılında toplamda 178 milyon TL ödenek ayrılan üniversitelerin BİT yatırımları,100 milyon TL ödenek ayrılan “Kent içi Güvenlik Sistemi (MOBESE)” projesi, 94 milyon TL ödenek ayrılan UYAP ile ilgili “Muhtelif İşler” projesi ve 80 milyon TL ödenek ayrılan “SGK Başkanlığı Yeni Sistem Merkezi Projesi” en büyük bütçeli BİT projeleri olarak öne çıktı. Kamu BİT yatırımları için sene başında tahsis edilen ödeneğin Yatırım Programı’nda kamu yatırımları için tahsis edilen toplam ödenek içindeki oranı 2002 yılında yüzde 2,9’a tekabül ederken, bu oran 2015 yılında yüzde 6,9’a çıktı. Özellikle önümüzdeki yıllarda FATİH Projesi kapsamında yapılacak yatırımlarla BİT yatırımlarının tüm kamu yatırımları içerisindeki payının artması bekleniyor.

Kamu alımları teknoloji transferi için önemli bir fırsat

Onuncu Kalkınma Planı’nda (2014-2018) yer alan ve koordinatörlüğünü Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın üstlendiği Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Programı Eylem Planı kapsamında ‘kamu alımları’ önemli bir fırsat olarak görülüyor.

Gayri Safhi Yurtiçi Hasıla’nın (GSYH) yaklaşık yüzde 7’si olarak gerçekleşen kamu alımları, ülkemizin Ar-Ge ve yenilik çalışmalarına katkı sağlanması açısından önemli bir unsur.

Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı hazır

Ulusal Yazılım Sektörü Stratejisi ve Eylem Planı, 2016-2019 yıllarını kapsayacak biçimde oluşturuldu. Yazılım pazarını büyütme, ihracatı ve sektörün istihdamını artırmak amacıyla hazır hale getirilen strateji ve eylem planı, ülkemizin yazılım ve bilgi teknolojileri alanlarında uluslararası standartlarda ürün ve hizmetler üreten, sektörde söz sahibi konumda olmasını hedefliyor.

Eğitim Bilişim Ağı tanıtıldı

Yeni Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Ankara’da tanıtıldı. EBA, dünyanın en büyük eğitim teknolojisi projelerinden olan FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi’nin en önemli bileşeni. Bütün eğitim sistemini etkileyecek olan EBA, eğitim dünyasına 24 saat hizmet veriyor.

Bilişim Vadisi’nin temeli atıldı

Türkiye’nin teknoloji geleceğini belirleyecek projelerden biri olan Bilişim Vadisi’nin Mayıs 2015 tarihinde temeli atıldı. Bilişim Vadisi’nde nitelikli eleman eksikliğinden dolayı şimdiden personel açığı var. 70 bin bilişim uzmanının acilen işe yerleştirilmesi gerekiyor. Bilişim Vadisi, Kocaeli’nin Gebze İlçesi’ne bağlı Muallimköy’de 2,8 milyon metrekaarelik alanda yer alıyor.

Yargıda Uzaktan İfade Alma Uygulaması yaygınlaşıyor

Ulusal Yargı Ağı Projesi’yle (UYAP) uyumlu çalışan Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile adliyelerde ve cezaevlerinde uzaktan ifade alınabiliyor. Ceza Mahkemeleri’nin neredeyse tamamında aktif olan SEGBİS’i önümüzdeki süreçte tüm mahkemelere yaygınlaştırılması planlanıyor.

Kamu Araştırma Merkezleri özel sektöre açılacak

Geçtiğimiz aylarda kamu araştırma merkezlerinin özel sektöre açılması gündeme geldi. Prototip geliştirme süreçlerinin desteklenecek.

2023 hedeflerine ulaşma yolunda planlı ve programlı çalışılmaya devam edilmesi halinde 10. Kalkınma Planı'nın da bu hedeflere ulaşmaya ivme kazandıracakı belirtiliyor.

Siber saldırıya uğradığımızda USOM'u arayın

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME) ile eş güdümlü biçimde, ulusal ve uluslararası siber saldırıları engellemek için çalışmalar yapıyor.

Ülkemizin siber güvenliğine karşı tehditlerin belirlenmesi, muhtemel saldırı ve olayların etkilerinin azaltılması, ortadan kaldırılması, önlemlerin geliştirilmesi ve ilgili aktörlerle paylaşılması için ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmak üzere Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı bünyesinde geçtiğimiz yıllarda USOM oluşturuldu.

USOM, ulusal ve uluslararası seviyede siber ortamda ortaya çıkan tehditler ile ilgili kendisine ulaştırılan ihbarları değerlendiriyor. Gelen ihbar ilk aşamadan başlanarak, çözüm sürecine kadar takip ediliyor ve bir sonuca ulaştırılıyor.

Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliği Strateji Belgesi hazır

Kamu-üniversite-sanayi işbirliğindeki engelleri ortadan kaldıracak, sıçrama yaptıracak ve bu işbirliğini kurumsal hale getirecek, Strateji Belgesi'ni hazır. Strateji Belgesi'yle öncelikli teknoloji alanlarında ticarileştirme programı uygulamaya geçirilecek. Bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik Ar-Ge, yenilik ve ihracat teşviklerinin, yüksek katma değerli internet girişimlerinin ortaya çıkması ve gelişimi desteklenecek. Belge önümüzdeki dönemde uygulamaya geçirilecek.

Ulusal Kamu Ortak Veri Merkezi Projesi

Ulusal Kamu Ortak Veri Merkezi Projesi; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 25'inci toplantısında da etraflıca ele alınmıştı. Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının verilerinin tek bir merkezde toplanmasını hedefleyen Ulusal Kamu Ortak Veri Merkezi Projesi'nin ihalesinin önümüzdeki dönemde gerçekleştirileceği açıklandı.

Milli Savunma Bakanlığı tüm hizmetlerini e-Devlet Kapısı'ndan sunuyor

Milli Savunma Bakanlığı, 32 farklı hizmetlerini yalnızca e-Devlet Kapısı'ndan (www.turkiye.gov.tr) sunuyor. Başta Askerlik Durum Belgesi Sorgulama, Asker Alma Daire Başkanlığı (ASAL) Sevk Başvurusu, Yedek Subay Sınıflandırma Sonucu Sorgulama ve Er Sınıflandırma Sonucu Sorgulama bakanlığın en çok kullanılan hizmetleri arasında yer alıyor.

Kamu açık-kaynak kodlu ve özgür yazılımlara yöneliyor

10'uncu Kalkınma Planı ve Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı içinde kamuda açık kaynak ve özgür yazılımların kullanılmasının önemi vurgulanıyor. Pardus Projesi, bilişim okuryazarlığına sahip bilgisayar kullanıcılarının temel masaüstü gereksinimlerini hedefledi. Pardus, Linux'un üstün taraflarını (kavram, mimari) kullanarak; otonom sisteme

evirilebilecek bir yapılandırma çerçevesi ve araçları ile kuruldu. Yapılandırma ve kullanım kolaylığı sağlamak üzere geliştirildi.

Türk Standartları Enstitüsü, Pardus GNU/Linux ile ilgili mesleki ve teknik yeterliklerin düzeylere ayrılarak belirlenmesi ve bu düzeylere ilişkin belgelendirme sisteminin oluşturulmasını kapsayan taslak standardı kamunun görüşüne açtı.

Kamu Entegre Veri Merkezleri kuruluyor

Veri güvenliğini sağlamak amacıyla Kamu Entegre Veri Merkezleri kurulmaya başlandı. Merkezlerde kamunun tüm verileri saklanacak ve isteyen kurumlar verilere bu merkezler üzerinden ulaşabilecek. Bir ilde kurulacak Kamu Entegre Veri Merkezi'nin yedeklenmesi başka bir ilde yapılacak. e-Dönüşümün bir parçası olan merkezlerin ilki Konya Kozağaç'ta kuruluyor.

Kıbrıs'a Bilişim Çıkarması

17.Kamu Bilişim Merkezleri Yöneticileri Birliği (Türkiye Bilişim Derneği-TBD Kamu-BİB) Kamu Bilişim Platformu, 15-18 Ekim'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) Girne'de yapıldı. "2023 ve Ötesi: Kamu Hizmetlerinde Yenilikçi Yaklaşımlar" temalı etkinlikte; "Siber Güvenlik", "e-Ticaret Güvenliği", "e-Devlet Hizmetleri" ile "Bilgi Toplumu Üst Yapısı" konularında hazırlanan raporlar irdelenip kamuoyu ve tartışmaya açıldı.

KKTC Başbakanı Ömer Soyer Kalyoncu ve Ulaştırma Bakanı Tahsin Ertuğruloğlu'nun da katıldığı etkinlikte, teknoloji destekli sektörel stratejilerin güncellenmesi, 2023 ve sonrasına ilişkin izlenecek politika ve stratejilerin ileriye taşınması, sürdürülebilirliğinin sağlanması için sosyal, ekonomik ve yasal zeminde atılması gereken adımlar konuşuldu.

Araştırma Altyapıları Kurulu kuruluyor

Kalkınma Bakanlığı'nın hazırladığı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Araştırma Altyapıları Kurulu'nun oluşturulması öngörülüyor. Kurul; Kalkınma Bakanı başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Milli Eğitim Bakanı'ndan oluşacak.

Kamu yatırımlarına öncelik verilecek

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin, ülkelerin rekabet gücünün artırılması, refah düzeyinin yükseltilmesi ve nitelikli istihdamın geliştirilmesi bakımından taşıdığı önem giderek artıyor. Başta mobil cihaz ve internet olmak üzere, küresel düzeyde hızla yaygınlaşan bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımıyla birlikte, bilgi yoğun ürün ve hizmetlere olan talep artıyor. Ülkelerin bilgi tabanlı ekonomilere dönüşümleri hızlanıyor. Ülkemizdeki bilgi toplumuna dönüşüm çalışmaları kapsamında kamu yatırımları artırılabilecek. Eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, bilişim, ulaştırma, tarım ve sulama sektörlerine öncelik verilecek.

2016'da yazılım telif hakları konusunda bilinçlendirme toplantıları yapılacak

Bilgisayar programları (yazılım), 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince ilim ve edebiyat eseri olarak korunuyor. Bilgisayar programlarının korunmasına ilişkin ulusal

mevzuatımız, Avrupa Birliği (AB) müktesebatıyla büyük oranda uyumlu durumda. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında lisanslı yazılım kullanılmasına ilişkin olarak 2008/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi de yürürlükte bulunuyor. Bilgisayar programlarına ilişkin olarak hak sahiplerince başvuruda bulunulması halinde, beyanlarına dayalı olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğüne kayıt tescil işlemi gerçekleştiriliyor.

Bakanlık, 2016 yıl sonuna kadar yazılım sektörüne ilişkin en az 2 bilinçlendirme amaçlı faaliyet gerçekleştirecek. Yazılım sektöründe telif haklarına ilişkin farkındalığın arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılacak.

Patent ve fikri mülkiyet hakları düzenlemeleri eksik

Patent ve fikri mülkiyet haklarının tanımı, uygulaması ve adil kararlara bağlanması yönünde ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Mevzuatta bilişim ürün ya da hizmetlerinin anlamlı biçimde lisanslanmasına olanak verecek iyileştirmeler yapılmalıdır.

Türksat Belgenet Mobil Cihazlarda

Türksat AŞ'nin geliştirdiği elektronik belge yönetim sistemi (Belgenet), artık mobil platformlarda da kullanılabilir. Türksat AŞ'den yapılan açıklamada, 100 bini aşkın kişinin kullandığı, kamu ve özel sektörde kağıtsız ofis sürecine geçişte önemli bir kilometre taşı olan Belgenet'in, resmi evrak oluşturma, takip, onay ve elektronik arşivlemeyi içerdiği belirtildi. Bakanlıklar ile üniversiteler, ekonomi, bilişim ve sosyal alanda faaliyet gösteren önemli kamu kurumlarında başarıyla işletilen Belgenet, KKTC'nin e-sisteme geçişinde de önemli bir yere sahip olacak.

81 İlde Bilim Merkezi kurulması hedefleniyor

Çocukların ve gençlerin bilime, bilimsel düşünceye, gelişen teknolojilere ilgisini arttırmayı amaçlayan bilim merkezleri, bilgi, beceri ve üretim yeteneklerinin gelişmesine de önemli katkı sağlayacak. Bilimi teoriden pratiğe dönüştüren ve beş duyuya da hitap eden kurgular içeren bilim merkezlerinde, ziyaretçiler eğlenirken aynı zamanda da öğreniyorlar.

Ülkemizde, 2016 yılı itibarıyla büyükşehirlerde, 2023 itibarıyla da 81 ilin tamamında bilim merkezi kurulması planlandı. Bilim merkezlerinin ilk üçü; Konya, Bursa ve Kocaeli'nde açıldı. 2015 sonu itibarıyla de Kayseri Bilim Merkezi faaliyete girdi. Bilim merkezlerindeki sergilerin tamamının yurtiçinde üretimi gerçekleştirilecek.

e-Defter uygulaması başladı

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği doğrultusunda şirketlere, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren elektronik defter (e-Defter) tutma zorunluluğu getirdi. 20 bine yakın şirketi kapsayan uygulamayla Türkiye ekonomisine 500 milyon TL'lik tasarruf sağlanması hedefleniyor. e-Fatura uygulamasına ise 2013 yılı sonunda geçilmişti.

E-ticaret yapanlara yeni zorunluluklar

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, elektronik ticaret (e-ticaret) faaliyetinde bulunanlara ilişkin yönetmelik çıkardı. Bakanlığın, konuya ilişkin düzenlemesi, 26 Ağustos 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. 29457 sayı numarasıyla yayınlanan "Elektronik Ticarete Hizmet Sağlayıcı ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik" ile; e-ticaret faaliyetinde

bulunan gerçek ya da tüzel kişilere tebligata elverişli Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresi bulundurmak zorunluluğu getirildi.

Türkiye'nin ilk çip fabrikasına destek

ASELSAN ve Bilkent Üniversitesi ortaklığında çalışmaları sürdürülen Türkiye'nin ilk çip fabrikasında yılda 28 bin 800 galyum nitrat transistörlü tümleşik devre üretilecek. Fabrika için 60 milyon 908 bin liralık yatırım yapılacak. Üretim sürecinde kullanılacak makine ve teçhizatların ithalatına 12 milyon 595 bin 308 dolar ödenmesi öngörülüyor.

Türkiye'de teknolojinin ve teknolojiye dayalı sanayilerin gelişimi açısından son derece önemli bir rol üstlenecek tesis, teşvik mekanizmalarıyla desteklenecek. Söz konusu yatırım için yüzde 90 vergi indirim uygulanacak, yüzde 50 yatırım katkısı sağlanacak. Tesis üzerindeki vergi yükü de büyük oranda ortadan kalkacak. Fabrika, KDV istisnası ve Gümrük Vergisi muafiyetinden yararlanacak.

Öğrencilere “sosyal medya” yasakları geldi

Ortaöğretim kurumları yönetmeliğindeki değişikliklerle, öğretmenin bilgi ve kontrolü dışında bilişim araçlarıyla meşgul olanlara, 1-5 gün uzaklaştırma cezası verilecek. Bilişim araçları veya sosyal medyayla; bölücü, yıkıcı, ahlak dışı ve şiddeti özendirilen sesli, sözlü, yazılı ve görüntülü içerikler oluşturan, bunları çoğaltan, yayan ve ticaretini yapanlar okuldan atılabilecek.

Yasal “e-para” Türkiye’de

Elektronik ödeme sistemleri dünyada hızla gelişiyor. Avrupa Birliği’nde (AB) 3 ülke, nakitsiz hayata geçişe yönelik kararlar almış durumda. Danimarka’da 2016 Ocak ayı itibariyle hastane, eczane ve posta ofisleri dışında nakit ödeme alınmayacak.

6493 sayılı “Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun” ile birlikte Türkiye’de yasal elektronik para (e-para) dönemi başladı. Kullanıcı, firma ve kamu kurumlarına büyük kolaylık sağlayacak olan bu yeni dönemde, elektronik ödemeler yasal koruma altına alındı.

e-Ticaret mükelleflerine sürekli bilgi verme zorunluluğu geliyor

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), e-ticaret faaliyetlerinin izlenmesi çalışmaları kapsamında, aracı hizmet sağlayıcılarının, bankaların, reklamcılık hizmet sağlayıcıların ve kargo ve lojistik işletmelerinin aylık olarak bilgi vermelerini gerektiren bir tebliğ taslağı hazırladı.

Dört grup mükellefe sürekli bilgi verme zorunluluğu getirilmesine yönelik hazırlanan tebliğ taslağı, 16 Eylül 2015’te kamuoyu görüşlerine açıldı..

Osmanlıca kaynaklar sayısal ortamda

Osmanlıca kaynaklar, Optik Karakter Tanıma (Optical Character Recognition – OCR) sistemiyle elektronik ortama aktarılacak. Osmanlıca tüm kaynaklar ilk kez elektronik ortamda işlenerek dünyaya açılacak. İslam İşbirliği Teşkilatı’nın (İİT) kültürel alt organı olarak 1979’da kurulan, Türkiye’nin Web tabanlı ilk sayısal kütüphanesi olan İslam Tarih Sanat ve

Kültür Araştırmaları Merkezi (IRCICA) Kütüphanesi, Osmanlı'nın hüküm sürdüğü tüm coğrafyalara ait gizli kalmış belge ve kaynakları gün yüzüne çıkaracak. Faaliyetlerini Tarihi Yıldız Sarayı'nda sürdüren IRCICA Kütüphanesi'ndeki Osmanlıca matbu eserler, Osmanlıca OCR ile metin içi aramaya açık hale gelecek ve sayısal ortamda ücretsiz olarak kullanıma sunulacak.

Türksat 4B uydusu, uzayda

Türkiye'nin uzaya gönderilen yedinci haberleşme uydusu olan Türksat 4B,16 Ekim'de Kazakistan'da bulunan Baikonur Cosmodrome'dan fırlatıldı. Türksat 4B uydusu, Türkiye'nin 50 derecede görev yapacak ilk uydusu. Yörüngeye yerleştirme ve yörünge testlerinin tamamlanmasının ardından 2015 sonunda işletmeye alınacak. Türksat 4B uydusu, internet erişimi için kullanılacak.

Yeni uydunun kapsama alanı, Avrupa, Asya, Afrika, Ortadoğu ile Türk Cumhuriyetleri. Uydu, hem Türkiye'deki TV yayın kapasitesini artacak, hem de uydu üzerinden internet hızını artıp kullanımı yaygınlaştıracak.

“Ulusal Obezite Veritabanı” oluşturuldu

Türkiye'nin tıp alanında öncü dernek ve vakıfları, bu durumun kontrol altına alınabilmesi için Sağlık Bakanlığı öncülüğünde “Ulusal Obezite Veritabanı” kurma kararı aldı. Veri tabanı sayesinde hem yapılan bariatrik ve metabolik ameliyatlar takip altına alınacak, hem de hastalara doktor seçme sürecinde şeffaf bir ortam sağlanacak.

Endeks ve Sıralamalar

Türk oyun pazarı, dünyada 16'ncı

Dünya oyun pazarında ülkelerin elde ettiği gelirlere yönelik bir araştırma yapıldı. Oyun odaklı küresel pazar araştırmasında, dünya genelinde oyun gelirleri sıralamasına yer verildi. İlk 100 ülke ve ülkelerde oynanan oyunlardan elde edilen gelirler belirlendi. Buna göre, küresel bazda oyun pazarının büyüklüğü yaklaşık 91.5 milyar dolar olarak açıklandı. En büyük payı yüzde 47.2'lik oranla Asya-Pasifik ülkeleri oluştururken, oyun gelirleri listesinin birinci sırasında 22.2 milyar dolar ile Çin yer aldı. Çin'i, 21.9 milyar dolarla ABD izledi. Sıralamada Japonya ve Güney Kore de yer aldı. İlk 5 içerisinde bulunan üç Asya ülkesi, Asya'daki oyun sektörünün ne derece büyük olduğunu gösterdi.

Oyun dünyasının en çok gelir getiren ülkeleri listesinde ilk 25 ülke arasında Türkiye de girdi. 2015 verileri Türkiye'yi, 464 milyon 313 bin dolarlık pazar hacmiyle 16'ncı sırada gösterdi.

Türkiye'nin oyun pazarı, Hollanda, İsviçre, Hindistan ve Norveç gibi ülkelerin üstünde bulunuyor. 100 ülkeyi kapsayan listenin en son sırasında ise Nepal yer alıyor. Türkiye, Ortadoğu ve Afrika bölgesinin lideri konumunda.

Türkiye’de internete erişebilen hane oranı yüzde 70’e yaklaştı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2015 yılı “Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması”nı 18 Ağustos 2015’te açıkladı. Verilere göre, Türkiye genelinde internet erişim olanağına sahip hanelerin oranı, 2015 yılı Nisan ayında yüzde 69,5 oldu.

Bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2015 yılı Nisan ayında 16-74 yaş grubundaki bireylerde sırasıyla yüzde 54,8 ve yüzde 55,9 oldu. Bu oranlar erkeklerde yüzde 64 ve yüzde 65,8 iken, kadınlarda yüzde 45,6 ve yüzde 46,1 oranında gerçekleşti. Bilgisayar ve internet kullanım oranları, 2014 yılında yüzde 53,5 ve yüzde 53,8 idi.

Ar-Ge harcamaları artacak

Türkiye’de Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payı 2023 yılında yüzde 3 olacak. Ar-Ge harcamalarının üçte ikisinin özel sektör tarafından yapılması hedeflenecek.

Rekabet Kurumu, özellikle 14.12.2010 tarih ve 1217/2010 sayılı Avrupa Komisyonu Tebliği ile getirilen yeniliklere yer vermek amacıyla 2003/2 sayılı Tebliği gözden geçirmiş ve nihayetinde Komisyon Tebliği ile uyumlu olacak şekilde “Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği Taslağı”nı hazırlamıştır. Bu Tebliğ’in 2016 yılı içerisinde son şeklini alması ve hayata geçirilmesi ile AR-GE sonuçlarından birden fazla teşebbüsün katılımı ile ortaklaşa faydalanılmasını konu edinen anlaşmalar açısından rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanmamasının sağlanması hedeflenmektedir.

Tersine beyin göçü devam ediyor

Gelişmekte olan ülkelerin önemli sorunları arasında yer alan beyin göçünün nedenleri arasında uygun araştırma ve iş imkânlarının olmaması, ekonomik ve siyasi kaygılar, daha iyi bir yaşam özlemi bulunuyor.

Türkiye, ABD’ye fen ve mühendislik alanlarında doktora yapmak üzere giden öğrencilerin ülke sıralamasında; Hindistan, Çin, Güney Kore ve Tayvan’dan sonra en fazla öğrenci gönderen ülke.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) “Tersine Beyin Göçü” çalışmalarına hız verdi. Araştırma-geliştirmeye (Ar-Ge) ayrılan payın artırılması, destek programlarının çeşitlendirilmesi, idari-yasal altyapının iyileştirilmesi dönüşlerde etkili oldu. Türkiye’ye dönüş yapan araştırmacılar üniversiteler, kamu Ar-Ge merkezleri ile Ar-Ge faaliyeti yürüten özel kuruluşlarda çalışmalarını yürütebiliyor. Geri dönüşlerde en çok tercih edilen ise yüzde 92 oranla üniversiteler oldu.

Mobil trafik, 2019 yılına dek 18 kat artacak

Küresel veri trafik tahmini, 2019 yılı itibari ile dünyadaki giyilebilir cihaz sayısının 5 kat artarak 109 milyondan 578 milyona çıkacağını, bu büyümenin, giyilebilir cihazlardan geçen mobil trafiğini 2019 yılına dek 18 kat artıracığını ortaya koyuyor.

Nüfus artışıyla birlikte “Akıllı Şehir”ler tartışılıyor

Araştırmalar Akıllı Şehir’lerin önemini ortaya koyuyor. 2020 yılında dünya nüfusunun 7.5 milyar olması bekleniyor. Buna karşılık 2020 yılında internete bağlı cihaz sayısının 50 milyar olacağı öngörülüyor. Son üç yıldır “Akıllı Şehir” konusu tüm dünyada en önemli konu başlıkları arasındaki yerini alıyor.

“Akıllı Şehir” kavramı, Akıllı İletişim Teknolojileri, Enerji Sektöründe Akıllı Şebeke Yönetimi, Akıllı Trafik Sistemleri, Ulusal Ortak Coğrafi Bilgi Sistemleri (Geographical Information Systems-GIS) Kullanımı, Akıllı Belediyelerde Başarılı Uygulamalar ve Sosyal Medya ile Belediye Hizmetleri gibi konuları kapsıyor.

Ülkemizde ilk entegre akıllı kent uygulamaları Karaman’da ve hemen ardından Antalya’da hayata geçirildi. Entegre akıllı şehirlerle dijital dönüşüm hareketi çerçevesinde, güvenlik, verimlilik, ekonomi, çevresel duyarlılık ve yaşam kalitesi gibi hedefler belirlendi.

Bu hedefler arasında acil durumlarda daha hızlı reaksiyon vermek, suç oranını azaltmak trafik kaza sayılarını azaltmak, su, enerji ve iş gücü gibi kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlayarak maliyetleri düşürmek, yeni gelir alanları oluşturmak ve istihdamı artırmak, şehri cazibe merkezi haline getirerek, yatırımcıları, uygulama geliştiricileri şehre çekmek, şehrin sürdürülebilirliğini sağlamak ve CO2 emisyonunu azaltmak yer alıyor.

Bulut bilişim pazarı gelişiyor

Bulut Bilişim, uzakta konumlandırılmış bilgisayarlara internet üzerinden erişim; verilerin saklanması, işlenmesi ve kullanılması olarak tarif ediliyor. Yapılan analizlere göre Türkiye’de bulut bilişim hizmetleri 2012-2016 döneminde yıllık yüzde 49,3 artışla 200 milyon Doları aşması bekleniyor. Avrupa Birliği’nin (AB) bulut bilişimin önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik yaklaşımı benimsemesi durumunda, bulut bilişim pazarının daha güçlü bir şekilde gelişebileceği öngörülüyor. Herhangi bir müdahale olmaması durumunda dahi 2020 yılında bulut bilişim AB ekonomisine 88 milyar Avro, 2015-2020 döneminde ise toplam 357 milyar Avro katkı sağlayacağı öngörülüyor.

Türkiye’nin nüfusu 78 milyon hat sayısı 70 milyon

Türkiye’de 28 milyon 887 bin 498 faturalı, 41 milyon 368 bin 19 ön ödemeli hat bulunuyor. Faturalı ve ön ödemeli hatların toplamı 70 milyon 225 bin 517. Türkiye’nin nüfusu 2015’de Türkiye’nin nüfusu 78 milyon 151 bin 750

2020’de 3,7 milyar kişi 4G kullanacak

Mobil data trafiğinin 2020 yılına kadar dünya genelinde 9 kat artması öngörülüyor.

2020 yılında dünya nüfusunun yüzde 70’inin 4G kapsama alanında olacağı ve 3,7 milyar kişinin 4G kullanacağı belirtiliyor. Dünya nüfusunun yüzde 70’i akıllı telefon kullanacak ve toplam mobil veri trafiğinin yüzde 80’ini akıllı telefonlar oluşturacak.

Sosyal medyada en çok içerik paylaşılıyor

Türkiye, yapılan araştırmalarda sosyal medya kullanımında Brezilya, Rusya, Endonezya, Hindistan ve İngiltere’yi geride bırakarak ABD’nin ardından ikinci sırada yer alıyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2014 Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması internet kullanım amacıyla sosyal medyayı ilk sırada gösteriyor. Türkiye'de 2014 yılının ilk üç ayında internet kullanan bireylerin yüzde 78,8'i sosyal paylaşım sitelerini kullanmış.

Türkiye mobil bankacılıkta Avrupa lideri

Genç nüfus ve internet kullanıcı sayısı açısından Avrupa'daki diğer ülkelerle arayı açan Türkiye, 2014 yılında mobil bankacılıkta lider ülke oldu. Türkiye aynı zamanda son bir yılda nakit kullanımında en büyük oranda düşüş sağlayan ülke olarak dikkat çekiyor.

Türkiye'de mobil bankacılık kullananların oranı yüzde 56'ya çıktı. Avrupa genelinde bu rakam yüzde 40'ı bile bulmuyor.

Bilişimde nitelikli iş gücü açığı var

Ülkemizde bilişim insan gücünde ciddi sorunlar yaşanıyor. Bu sektörde nitelikli iş gücü açığı görülüyor. 160 bin kişinin istihdam edildiği sektörde 80 ila 100 bin nitelikli personele ihtiyaç duyuluyor.

Sektör nitelikli işgücü bulamamak ve araştırma-geliştirme (Ar-Ge) teşviklerine ulaşamamaktan yakınıyor...

Türkiye yenilikçilikte yükselişte

Bir araştırmada, 50 ülke sayısal teknoloji kullanımı ve e-ticaret kullanımının yaygınlığına göre değerlendirildi. Singapur'un e-ticarete birinci, Çin'in ise dijital ekonomide büyüme şampiyonu olduğu belirtildi. Türkiye 50 ülke arasında 30'uncu sırada. Gelişmekte olan ekonomisiyle, izlenmesi gereken ülkeler arasında anılan Türkiye'nin yatırımcılara büyük fırsatlar sunduğu belirtiliyor. Türkiye'nin sayısal değişim endeksinde en yüksek puan aldığı kalemse yenilikçilik oldu.

İnternet kullanımında sosyal medya ilk sırada yer aldı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2014'e göre, internet kullanım amaçları dikkate alındığında, 2014 yılının ilk üç ayında internet kullanan bireylerin yüzde 78,8'i sosyal paylaşım sitelerine katılım sağlarken, bunu yüzde 74,2 ile çevrimiçi haber, gazete ya da dergi okuma, yüzde 67,2 ile ürün ve hizmetler hakkında bilgi arama, yüzde 58,7 ile oyun, müzik, film, görüntü indirme veya oynatma, yüzde 53,9 ile e-posta gönderme-alma takip etti.

Küresel mobil internet veri trafiği 26 katına çıkıyor

Dünyada, 2015 yılı sonu itibariyle yıllık internet trafiğinde yüzde 92'lik artış olacağı öngörülüyor. Mobil veri trafiğindeki bu artışı tetikleyen iki unsur ise tabletler ve akıllı telefonlar gibi mobil cihazların kullanımı ile mobil video içeriği tüketimindeki artış. 2015 itibariyle mobil ağlara 5,6 milyar kişisel cihazla ve 1,5 milyar da cihazlar arası (Wi-Fi hariç) bağlantısı oluyor.

Dünyada 4,4 milyar kişi internet'e erişemiyor

Bir araştırmaya göre, dünya nüfusunun yarısından fazlasının internete erişimi yok. Türkiye'de internet erişimi olmayanların sayısı 40 milyon. Küresel alanda internete erişimi olmayan insan sayısı 4,4 milyar olarak belirlendi.

2020'de sayısal veri, 40 milyar terabayta ulaşacak

Dünyada, geleneksel veri kaynakları yanında cihaz, algılayıcı, coğrafi uygulamalar, web ve sosyal medyadan elde edilen sayısal veriler her geçen yıl katlanarak artıyor. 2020 yılında sayısal verinin 40 milyar terabayt seviyesine ulaşacağı öngörülüyor. Bu artış, büyük veri kavramının ortaya çıkmasına neden oldu ve bütün bu verilerden anlamlı sonuçlar çıkarılmasını sağlayacak teknolojik gelişmeleri ve yatırımları da tetikledi.

Mobil internet kullanımı artıyor

Mobil internet kullanımı artık her alanda kendini gösteriyor. Bir araştırmaya göre, 2011 yılından günümüze Türkiye'de mobil internet kullanıcı adedinin önemli seviyede arttığı görülüyor. 2011'de 1 milyon 862 bin olan kullanıcı adedi 2014'te 26 milyon 444 bin seviyesine ulaştı. Trafik hacmi ise 2014 yılı itibarıyla 52 milyon 359 bin seviyesinde.

İnternet

Facebook'ta ortalama 40 milyon hesap sahte

2015 yılının internet ve sosyal medya kullanım istatistiklerine göre, dünyada internete bağlı olan kişi sayısı 3 milyar. Bu da, dünya nüfusunun yüzde 42'sine denk geliyor. Bu kişilerin yüzde 70'lik dilimi ise sosyal medyayı aktif olarak kullanıyor.

77 milyon nüfuslu ülkemizin 37,7 milyonu aktif internet kullanıcısı. Türkiye'de toplamda 40 milyon sosyal medya hesabı bulunuyor. Akıllı telefon kullanımının yaygınlaşması ile birlikte sosyal ağların ve internetin mobil üzerinden kullanımı da arttı. Türkiye'de yaklaşık 70 milyon kişi mobil bağlantı kullanarak internete giriyor. En çok kullandığımız sosyal ağlara bakıldığında ilk üç sırayı Facebook, Twitter ve Google plus alıyor. Bu üçlüyü Instagram, LinkedIn ve Pinterest takip ediyor.

Facebook ve Twitter'ı daha çok kadınlar kullanıyor: Facebook kullanıcı hesaplarının yüzde 57'si, Twitter kullanıcı hesaplarının ise yüzde 59'u kadın. Bu veriler birçok kesim tarafından inandırıcı bulunmuyor, çünkü Facebook geçtiğimiz dönemlerde kullanıcılarının yaklaşık yüzde 6'sının sahte hesap kullandığını ve bu hesapların büyük bölümünün kadın profilleri olduğunu açıkladı. Yani ortalama olarak 40 milyon hesap aslında sahte.

2015'te Türkiye'de internet kullanıcısı sayısı 45 milyona ulaşacak

İnternet kullanıcı sayısının 2 milyarı geçtiğini daha dün gibi hatırlarken güncel istatistikler önümüzdeki yıl 3 milyar internet kullanıcısına erişeceğimizi gösteriyor. 2015 yılı içinde internet kullanıcı sayısı yüzde 6,2 artarak 3 milyarı aşacak. Türkiye'deki internet kullanıcı sayısı ise 45 milyona dayanacak (Şubat 2016 rakamlarına göre 46,7 milyona ulaştı).

Genişbant kapsama oranları artıyor

Ülkemizde genişbant kapsama oranları oldukça yüksektir. Türkiye’de, toplam hane sayısının %60’ına yakınına fiber hizmeti verilebilmektedir. 2012 yılında kapsamanın yaklaşık %20 olduğu dikkate alındığında önemli bir artış kaydedildiği görölmektedir. Ülkemizdeki FFTx kapsama oranları AB’nin gelişmiş ülkelerinin ilerisindedir. Bununla birlikte, kapsama oranları ile kullanım oranları arasındaki ciddi fark talebe ilişkin sorunlara işaret etmektedir. Ülkemizde internete olan taleple ilgili sorunların temelinde internet bilinci eksikliği, hane halkların düşük gelir seviyesi, düşük cihaz sahipliği gibi etkenler yer almaktadır.

Fiber abonelerin oranı artıyor

Haneye kadar fiber yatırımları ile sabit genişbant aboneleri arasında oranını arttıran Türkiye, yıllara göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) üyesi ülkeler arasında yerini geliştirmektedir. 2014 sonu itibariyle Türkiye, sabit genişbant aboneleri içinde %16,4’lük fiber oranı ile OECD ülkeleri arasında bir önceki seneye kıyasla 3 kademe atlayarak 11. sırayı almış ve birçoğ Avrupa ülkesini geride bırakmıştır.

80.138 adet ".tr" uzantılı alan adı bulunuyor

2015 yılı itibariyle **380.138** adet ".tr" uzantılı alan adı bulunuyor. Bu alan adlarının yüzde 75,9’u "com.tr", yüzde 7,2’si "gen.tr", yüzde 3,6’sı "gov.tr", yüzde 3,1’i ise "web.tr" uzantısına sahip.

Öte yandan, 2005 yılında 3, 2006 yılında ise 1 adet olmak üzere toplam 4 adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı yetkilendirilmiş olup, bu işletmeciler tarafından 2015 Mart sonu itibariyle 1.389.124 elektronik imza ve 366.599 mobil imza olmak üzere toplam 1.755.723 elektronik sertifika oluşturulmuş."

e-Arşiv Zorunluluğu

İnternet üzerinden mal ve hizmet satışı yapan ve 2014 yılı gelir tablosu brüt satış hasılatı tutarı 5 milyon lira ve üzerinde olan mükellefler en geç 1 Ocak 2016 tarihine kadar e-Arşiv uygulamasına geçmek zorunda (zorunluluk ileri tarihe ertelendi).

Kapsam dışında kalan ve gönüllü olarak e-Arşiv kullanıcısı olmak isteyen bütün mükellefler e-Arşiv Uygulaması kapsamında faturalarını elektronik ortamda oluşturabilirler. Tebliğde belirlenen şartlar çerçevesinde müşterilerine faturaları elektronik ortamda gönderebilirler.

Endüstriyel internet devrimi başlıyor

Endüstriyel makineler görmemizi, duymamızı, hissetmemizi sağlayan birçoğ elektronik aksamla donatılmış durumda. Endüstriyel internet sadece makinaları değil, entegre makina sistemlerini de kapsıyor. Lokomotifler, uçaklar, hastane operasyon sistemleri hep bu sisteme dahil.

Havayolları sektörü endüstriyel internetten en çok faydalanacak sektörlerin başında geliyor. İptal edilen ve geciken uçuşların yüzde10’u zamansız medyana gelen bakım problemlerinden

ortaya çıkıyor. Bunun küresel çaptaki maliyeti: yılda 8 milyar dolar. Yolcuların yaşadıkları sıkıntılar, kaçırdıkları toplantılar da cabası...

Kendini öğrenmeye programlanmış, operatörün arıza olmadan algılayamayacağı problemleri yakalayabilen bir bilgisayar sistemi. Endüstriyel internetin sağlık sektörüne katkısı da büyük olacak.

e-Türkiye Vergi Dairesi modeline doğru...

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, elektronik vergi dairesi otomasyonu çatısı altında; e-beyanname, e-ödeme, e-haciz, e-vergi levhası, e-borç sorgulama, e- KDV iadesi, e-posta bilgilendirme, e-pos satış sorgulama, e-fatura, e-uyum, e-analiz (risk analizi) ve e-denetim gibi çok sayıda projeyi hayata geçirdi. Ayrıca e-yoklama, e-cari hesap, e-bilet, e-arşiv, e-belge yönetimi, e-kayıt (sicil) ve e-tebligat gibi birçok elektronik uygulamanın hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar da tamamlandı. Bu çalışmalar sonucunda yakın bir gelecekte tek bir e-Türkiye Vergi Dairesi Modeli ile e-mükellef uygulaması ortaya çıkmış olacak.

Bugün Türkiye elektronik beyannamede yüzde 99'un üzerinde bir oranı yakalamış durumda. Hedef, hiçbir mükellefin kendisini vergi dairesine gelmek zorunda hissetmemesi...

Türkiye'nin e-Devlet Stratejisi belirleniyor

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) işbirliğinde yürütülen; Bilgi Toplumu Türkiye 2018 Strateji ve Eylem Planı paralelindeki e-Devlet Eylem Planı kapsamında hazırlanacak olan "2015-2019 Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı"na ilişkin çalışmalar devam ediyor. Özel sektörün de kamu kurumlarıyla ilişkilerini e-devlet üzerinden yürütmelerini sağlayacak olan planla ilgili belirli aralıklarla toplantılar yapılacak.

e-Spor organizasyonlarının heyecanı dünyayı sarıyor

Elektronik spor (e-Spor), dünyanın dört bir yanından kişilerin internet aracılığıyla buluşup oyun oynadığı ya da belli zamanlarda düzenlenen uluslararası büyük organizasyonlar aracılığıyla dünyanın farklı yerlerinden gelen insanların buluşup, karşılaşma yaptıkları bir spor dalı. e-Spor'un geleneksel sporlardan tek farkı elektronik ortamda yapılıyor olması. Diğer spor müsabakalarında olduğu gibi e-spor müsabakalarında da kişiler veya takımlar karşı karşıya geliyor ve diğer sporlardaki gibi hem fiziksel hem de zihinsel çaba ve beceri gösteriyor.

"Güvenli İnternet Merkezi"ne ihtiyaç var

Ailelerin başta çocuk ve gençlerin internet davranışlarıyla ilgili yaşadıkları sorunları aktarabileceği ve çözüm arayabileceği "Güvenli İnternet Merkezi"ne ihtiyaç var. İlgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinde ülkemizde acilen böyle bir merkezin tesis edilmesi gerektiğinin altı çiziliyor.

Nesnelerin interneti Türk şirketlerine fırsat yaratıyor

Bir araştırmaya göre, nesnelerin interneti günlük yaşamda kullanılan milyarlarca nesneden oluşuyor ve Türk Sayısal Evrenine ileriki dönemlerde daha fazla katkı sağlanması planlanıyor. Nesnelerin internetinin Türk şirketleri için; yeni iş modelleri oluşturmada, kritik sistemlerde gerçek zamanlı bilgiler edinmede, gelir akışlarının çeşitlendirilmesinde, global görünürlük

sağlanmasında ve şirket içi etkin, akıllı operasyonlar gerçekleştirilmesinde fırsat yaratacağı tahmin ediliyor.

“Yerli harita uygulaması”: GEZGİN, ilgi görüyor

Uzayda 4. yılını dolduran Türkiye'nin ilk yerli gözlem uydusu RASAT'ın elde ettiği görüntüler, yerli harita uygulaması GEZGİN tarafından son kullanıcıya ulaştırılıyor. Kamu ve üniversitelerle paylaşılan görüntüler, şehir planlaması, ormancılık, tarım ve afet yönetimi gibi alanlarda kullanılabilir.

NE YAPMALI?

“Siber Devlet Yasası” acilen çıkarılmalı

Küresel gündemin en öncelikli konuları arasında yer alan siber güvenlik konusunun bütün yönleriyle ele alınması, etkin politika ve stratejilerin geliştirilmesi ve bu doğrultuda gerekli olan tüm düzenleme ve denetlemelerin yapılması son derece önemlidir. Bu doğrultuda, konu 64. Hükümet Programı kapsamına da alınmıştır.

Türkiye siber saldırılara en çok maruz kalan ülkeler arasında yer almaktadır. Bu nedenle Siber Güvenlik Kurulu'nun daha etkin çalışması 2015-2017 dönemi için Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı'nın etkin bir biçimde uygulaması sektörün öncelikli konuları arasında yer almalıdır. Bu süreçte, donanım ve yazılımlar dâhil yerli çözümlerin kullanımı teşvik edilmelidir.

Yerli yazılım sanayi kalkınma için kritik alan kabul edilmeli

Yerli yazılım sanayi kalkınma için kritik alanlardan biri olarak ilan edilmelidir. Yerli yazılım çözümlerinin kamu ihalelerinde ürün olarak kabul edilmesi kamu kurum ve kuruluşlarının öncelikli olarak yerli yazılım çözümlerini kullanmasının teşvik edilmesi önemlidir. Kamu İhale Kanunu'nda buna ilişkin düzenleme yapılması faydalı olacaktır.

Kamu ihale mevzuatında iyileştirmeler yapılmalı

Her ne kadar Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatta yerli ürünlere bir avantaj tanınmış olsa da bu avantajların yazılım alımında uygulanmadığı görülmektedir. Yerli çözümlere avantaj sağlayan ve rekabeti engellemeyen uygulamalar teşvik edilmelidir.

Kamu İhale Kanunu ile telekomünikasyon sektörüne ilişkin düzenlemelerin çeliştiği durumlarla karşılaşabilmektedir. Bu hususların İhale Kanununda yeniden ele alınması iletişim hizmetlerinin devamlılığını, kalitesini ve büyümesini destekleyecektir. Doğrudan alım limitleri telekomünikasyon hizmetleri maliyetlerinin çok altında kalmaktadır. Telekomünikasyon hizmetleri için doğrudan alım limitlerinin artırılması değerlendirilebilir. Hizmetin devamlılığı esası gözetilerek yıllık alımlar yerine daha uzun süreli alımların desteklenmesi de fayda sağlayacaktır.

TÜRKSAT ve TÜBİTAK'ta önemli gelişmeler

Devlet kurumları (TÜRKSAT ve TÜBİTAK gibi) ile özel sektör arasındaki adil rekabet ortamının sağlanmasına yönelik adımlar atılıyor. TÜBİTAK bundan böyle yalnızca milli kritik uygulamalara ağırlık verecek. TÜRKSAT ise e-Devlet Kapısı hizmetlerini ve Belge

Yönetim Sistemi hizmetlerini sürdürecektir. Kamu kurumlarındaki yazılım projelerinde düzenleyici rol üstlenecek ve denetim sağlayacak. Alımlarda tam rekabet koşulları uygulanmaya çalışılacaktır.

Yazılım ihracatçısı desteklerden faydalanmalı

Ülkemizde dış ticaret mevzuatında yazılımın ürün ve hizmet kalemi nitelendirmelerinde sorunlar bulunmaktadır. İhracat sırasında denetlenebilir altyapıların olmamasından dolayı yazılım ihracatçısı diğer sektörlerden daha fazla katma değer oluşturmaya karşın destek ve teşviklerden faydalanamamaktadır. Yasal düzenlemelerle durum ortadan kaldırılmalı ve yazılım ihracatının desteklenmesi sağlanmalıdır.

Vergilendirme mevzuatı ile yerli sanayi teşvik edilmeli

Vergilendirme mevzuatı yerli sanayiye teşvik edecek şekilde değiştirilmeli ancak aynı zamanda yabancı yatırımların da önünü açar nitelikte olmalıdır. Stratejik önemi olan bilişim alanındaki vergiler, yalnız BT sektörünün büyümesini engellemeyip bilişim toplumuna giden yolda Türkiye'yi yavaşlatmaya devam etmektedir. Bu noktada, yerli sanayinin know-how transferini ve dünya standartlarıyla işbirliğini garanti edecek şekilde teşvik edilmesi önem kazanmaktadır. Yüksek deneyim ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilecek altyapı BİT ekosistemi için son derece önemlidir.

Vergi oranları ve mali yükümlülüklerin azaltılması genişbantın yaygınlaşmasına katkı sağlayacaktır

Gerek Hükümet Programı, gerek Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve BTK'nın (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu) stratejik planlarında genişbant kullanımının yaygınlaşması ve vatandaşlara ulaşımının sağlanması öncelikli konular olarak vurgulanmaktadır. Bu hedeflerde başarılı olunabilmesi için sektörün gelişimini sekteye uğratan sabit ve mobil pazarlar üzerindeki ağır vergi yüklerinin ve finansal yükümlülüklerin hafifletilmesi önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda aşağıdaki iyileştirme alanları önerilmektedir:

- Genişbant üzerindeki Özel İletişim Vergisinin kaldırılması ve Katma Değer Vergisi oranının düşürülmesi,
- Ön ödemeli hatların internet hizmeti kullanımları üzerinden alınan Özel İletişim Vergisi'nin (ÖİV) yüzde 5'e indirimi sonrasında faturasız abonelere iadelerin hangi yöntem ile yapılacağına ilişkin 4.5G hizmetlerinin sunumuna başlanması öncesinde belirlenmesi
- Mobil iletişim sektöründe altyapı için ödenen yüksek telsiz ücreti maliyetlerinin düşürülmesi, hesaplama yönteminin değiştirilmesi
- Aboneler için ödenen telsiz kullanım ücretlerinin faturalı ve ön ödemeli ayrımı olmaksızın aylık olarak tahakkuk etmesi ve aylık ödenmesi
- M2M hizmetlerinin gelişimi için M2M aboneliklerin, telsiz ruhsatname ve kullanım ücretlerinden muaf tutulması
- Dezavantajlı bölgelerde genişbant hizmetlerine ilişkin vergilerin kaldırılması/sübvansede edilmesi
- Hâlihazırda uygulanmakta olan yüksek radyolink ücretlerinin yeni nesil teknoloji ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak güncellenmesi, radyolink frekansları için

kullanım hakkı ücreti ödeyen işletmecilerin radyolink cihazı başına ödenen telsiz ücretinden muaf tutulması

- Akıllı cihaz penetrasyonunu olumsuz etkileyecek her türlü ilave verginin getirilmesinden kaçınılması
- Ülkemizin uluslararası rekabetçiliğinin artırılması ve veri merkezleri için bölgesel bir çekim merkezi haline gelebilmesi için veri merkezleri için vergi indirimi sağlanması
- Ayrıca belediyeler kanununda yer alan ve maliyetleri artıran haberleşme vergisinin kaldırılması sektör için gereklidir.

Kişisel verilerin korunması sağlanmalı

Türkiye’de ilk çalışmaları 1995’te Adalet Bakanlığı bünyesindeki bir komisyon tarafından yapılan ve 2008 yılından beri Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde (TBMM) kanunlaşmayı bekleyen Kişisel Verilerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Ocak 2015’te TBMM’de tartışmaya açıldı.

Türkiye’nin Avrupa Birliği nezdinde kişisel veriler konusunda “güvenli olmayan üçüncü ülke” statüsünde bulunması Kişisel Verilerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un çıkarılmasını daha da önemli hale getirmektedir.

Kişisel Verilerin Düzenlenmesi Hakkında tasarının kanunlaşmasıyla “belirli veya kimliği belirlenebilir bir kişiye ilişkin bütün bilgiler” kişisel veri sayılacaktır. Kişisel verilerin “toplanması, elde edilmesi, kaydedilmesi, düzenlenmesi, depolanması, uyarlanması veya değiştirilmesi, değerlendirilmesi, kullanılması, açıklanması, aktarılması veya elde edilebilir olması, ayrılması veya birleştirilmesi, dondurulması, silinmesi veya yok edilmesi” gibi işlemlerden herhangi biri kişisel verilerin işlenmesi anlamına gelecektir.

Ayrıca “Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik”in kanuni dayanağını teşkil eden 5809 sayılı yasanın 51 inci maddesinin 09.04.2014 tarihli Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilmesi üzerine bu alanda büyük bir boşluk oluşmuş, söz konusu boşluğu doldurabilmek amacıyla ilgili madde 15.04.2015 tarihi itibarıyla yeniden düzenlenmiş ise de, oluşan bu açığın en kısa zamanda öncelikle bir kanun ve daha detaylı bir düzenleme içeren tali mevzuat ile kapatılmasının hem uluslararası mevzuata uygunluk açısından hem de uygulamada yaşanan sıkıntıları gidermesi açısından gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

5651 Sayılı Yasa’da yeni düzenlemeler yapılmalı

5651 Sayılı “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Yasa’da geliştirici yeni düzenlemeler yapılmalı, girişimcilik ve özgürlüklerden fedakarlık edilmemelidir. Yasa, uygulama sürecinde görülen aksaklıklar da dahil olmak üzere STK, sektör paydaşları ve özel sektör katılımıyla yeniden ele alınmalıdır.

“Bilişim Suçları Yasası” çıkartılmalı

Yine bilişim alanında soruşturma, kovuşturma ve dava yürütmekte olan savcılık, mahkeme ve diğer ilgili kurum-kuruluşlar olmak üzere tüm kamu sektöründe, ayrıca özellikle bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle yapılan işlemlerin en yoğun gerçekleştirildiği banka ve finans kuruluşları ile özel sektörün tümünde bu konuya ilişkin farkındalıkların geliştirilmesi ve bu kapsamda gerekli yatırımların yapılarak tedbirlerin alınması, bu hedefleri gerçekleştirebilmek adına kamu-özel birlikteliklerini içerir çalışma ve projelere hız verilmesi gerekmektedir.

Online kredi kartı bilgilerinin ve kişisel verilerin kullanımından kaynaklı olarak gerçekleştirilen suçların her geçen gün arttığı ve bu alanda bir sektör oluşmaya başladığı hususu da dikkate alınarak, uygulamada yetersiz kalan mevzuatın geliştirilerek başlı başına bir “Bilişim Suçları Yasası” çıkartılması, bilişim suçları ile mücadelede daha etkin olunması için yeni stratejiler ve kurumlar oluşturulması fayda sağlayacaktır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim alanında AB’ye uyumun artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı

AB ile müzakerelerin yürütüldüğü Bilgi Toplumu ve Medya faslı kapsamında, bilgi teknolojileri ve iletişim alanında, düzenleyici çerçevenin AB düzenleyici çerçevesi ile uyumunun artırılması için atılması gereken adımlar bulunmaktadır.

Bu doğrultuda, özellikle yetkilendirme rejimi, karşılıklı bağlanabilirlik, spektrum yönetimi alanlarında AB’ile uyumlaştırılmalıdır.

Elektronik iletişim alanında edinilen bilgilerin uygulanmasına ve ulusal yasal çerçeveye uyarlanmasına devam edilmelidir. Pazarın kamu yararına olacak biçimde serbestleştirilmesi için hazırlık yapılmalıdır. Mevcut AB düzenlemeleriyle uyumlu yeni Elektronik İletişim Yasası kabul edilmelidir.

Yeni hizmet verilmesini zorlaştıran yetkilendirme rejimi AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmeli, kısıtlar kaldırılmalı, basit hale getirilip yenilikçiliği teşvik edecek yapıda olmalıdır.

Bu doğrultuda, AB Türkiye 2015 İlerleme Raporunda sektörde olumlu gelişmeler olmasına rağmen, özellikle yetkilendirme rejimi, spektrum yönetimi, evrensel hizmet, tüm işletmecilerin yeni, farklı ve çoklu (bundle) hizmetler sunabilmesi ve işletmecilerin yetkilendirme konusu dışındaki faaliyetlerde bulunmasına ve imtiyaz sözleşmesi ile yetkilendirilmiş işletmecilerin ilave bir yetkilendirme alabilmelerine imkân tanınması gibi alanlarda AB ile tam uyum sağlanması için atılması gereken adımları olduğu ifade edilmektedir.

Ayrıca 2015 raporunda sektörün çok fazla düzenleniyor olması da ciddi bir sorun olarak ortaya konmuştur.

Vatandaşların Elektronik İmza verilmeli/Mobil İmza kullanımının teşvik edilmesi

On sekiz yaşını dolduran her vatandaşa ücretsiz nitelikli Elektronik İmza verilmelidir... Kamu kurumlarının verimliliğinin ve elektronik hizmetlerin yaygınlığının artması için; e-devlet hizmetleri kapsamında çevrimiçi işlemlerle ödemelerde indirim sağlanması veya işleme alma sıralamasında öncelik kazanılması gibi yöntemler ile vatandaşlarımızın bu hizmetler ile tanışması sağlanmalı ve bu süreçte elektronik imza/mobil imza kullanımının teşvik edilmesine yönelik önlemler alınmalıdır.

TBMM Bilişim Komisyonunun aktif hale getirilmesi sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır

2002 ve 2004 yıllarında yapılan Türkiye Bilişim Şûrası'nda alınan tavsiye kararları da dikkate alınarak kurulan TBMM Bilişim Komisyonunun aktif hale getirilmesi, Komisyon nezdinde STK'lar ve özel sektör katılımıyla sektörün önemini ortaya koyacak çalışmaların yapılması ve sektörün önünü açacak gelişim alanlarının değerlendirilmesi faydalı olacaktır.

Türkiye 3. Bilişim Şûrası toplanmalı

TBMM'deki komisyonlarda STK'lara ve özel sektör temsilcilerine yer verilmeli

Yapılacak iç tüzük değişikliği ile TBMM'deki komisyonlarda STK'lar ve özel sektörün temsiline de olanak sağlanmasının sektörün önemini ortaya koyacak çalışmalar yapılması ve sektörün önünü açacak gelişim alanlarının değerlendirilmesi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Türkiye'nin tamamı genel teknoloji geliştirme bölgesi ilan edilmeli

Teknoparklar özel / uzmanlık teknoparkları olarak sınıflandırılmalıdır. Türkiye'nin tamamı genel teknoloji geliştirme bölgesi olarak ilan edilmeli ve teşvikler bu statüye göre verilmeli.

Genişbant ve BİT eko-sisteminin değerini artıracak şekilde Ulusal Genişbant Stratejisi Hazırlanmalı

Kalkınma Bakanlığı'nın Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nda belirtildiği üzere; uyumlu ulusal genişbant stratejisi hazırlanması çok önemli bir adımdır. Strateji'nin Türkiye ekonomisinin katalizörü ve yapı taşı niteliğinde olan genişbant ve BİT eko-sisteminin ekonomik değerini artıracak şekilde belirlenmesi son derece önemlidir. Bu noktada, Strateji kapsamında dünyanın önde gelen örneklerinde olduğu gibi esnek regülasyon ve politika rejimleri ile teşvik modellerinin uygulamaya geçirilmesi ve düzenlemelerin sürdürülebilir yatırımları teşvik etmesi önem taşımaktadır.

Sabit altyapı konusunda, ülke düzeyinde ele alınacak ulusal bir politikaya, gerekli olduğu yerlerde bir rekabet içerisinde, gerekli görülen yerlerde birlikte yatırım, kamu-özel ortaklığı vb gibi girişimlere destek verilmelidir. Yenilikçilik ve sayısal dönüşüm gibi söylemlerin anlamını yitirmemesi için dünyada uygulanan modellerin incelenerek, öncü ülkelerin geliştirdikleri modellerden dersler çıkarılmalı ve ulusal genişbant bütüncül bir çerçevede ele

alınmalıdır. Bu doğrultuda, ülkemizde genişbantın daha ileri seviyelere taşınması için yatırımların sürdürülebilirliğini sağlayacak teknoloji tarafsız düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye'nin fiber altyapısının daha da yaygınlaştırılmasında en önemli faktörlerden olan esnek regülasyon rejimi tüm operatörler için devam etmelidir.

Ar-Ge Merkezleri ve Teknoparklarda yer alan firmalar için performans kriterleri bütün firmalar için aynı olmamalı

Bu bağlamda performans kriterleri, 5746 sayılı kanun kapsamında yerinde Ar-Ge Merkezine sahip firmalar ile teknoparklarda yer alan firmaların buldukları sektör ile sektör değer zincirindeki rolleri göz önünde bulundurularak belirlenmelidir.

Ayrıca, ülkemiz Ar-Ge stratejisine uygun olarak Ar-Ge Merkezi ve teknopark firmalarının bir araya gelip proje yapacakları, birlikte ürün/servis geliştirebilecekleri Ar-Ge programları oluşturulmalıdır. Sektörün değer zincirinde farklı rolleri olan büyük firma, KOBİ ve akademi arasında bu tarz işbirlikleri ile yenilikçi ürün ve servislerin çıkartılması hedeflenmelidir.

Kablo TV şebekesinin 10.02.2005 tarih ve 05-10/81-30 sayılı Rekabet Kurulu kararı doğrultusunda alternatif internet servis sağlayıcıların erişimine açılması ya da özel sektöre devredilmesi konusu doğru zamanlama ile gündeme alınmalıdır.

TÜBİTAK AR-GE desteklerinde bilişim projelerine daha çok pay ayrılmalı

TÜBİTAK'ın AR-GE desteklerinde ekonominin kaldıraç sektörü olan bilişim alanındaki projelerinin payının artırılması önemlidir. Bilişim alanında stratejik öneme haiz konuların belirlenmesi ve bu desteklerin devamlılığı da bu projeler için ayrılan destek miktarı kadar önemlidir. Bu anlamda, bilişim sektöründe ülke stratejisine uygun olarak uzun soluklu yeni TÜBİTAK programları açılmalıdır. Ayrıca, üniversite ve sanayi tarafından üretilen projelere TÜBİTAK desteği sağlamasının kolaylaştırılması sektörde AR-GE ve inovasyonun gelişimine katkı sağlayacaktır. TÜBİTAK başvuru süreçlerinin basitleştirilmesi, hızlandırılması ve başlatılan TÜBİTAK Ar-Ge projelerinin takip ve ödeme süreçlerinin yeniden değerlendirilmesi faydalı olacaktır.

AR-GE yatırımları ve yenilikçi şirketler desteklenmeli

Evrensel hizmet fonu kullanılarak oluşturulan AR-GE fonu kapsamında; ticarileşen AR-GE yatırımları ve yenilikçi şirketler ile girişimcilik desteklenmelidir.

Yenilikçi Şirket Sertifikaları çıkarılmalı, bunun yıllık ölçümü yapılmalı ve bu şirketlere çalışmalarında mali ve bürokratik kolaylıklar getirilmelidir.

Teknoloji ve kuluçka merkezleri geliştirilmeli, yenilikçilik ve AR-GE çalışmaları desteklenmeli

Türkiye’de yerli BT'nin geliştirilmesi, ithal teknolojiler üzerinde yerli katma değer yaratılması ve BT’nin önemli bir ihracat kalemi haline gelebilmesini sağlamak için teknoloji ve kuluçka merkezlerinin geliştirilmesi, yenilikçilik ve AR-GE çalışmalarının desteklenmesi, ticarileşme, patent sahibi olma ve marka geliştirmenin teşvik edilmesi sağlanmalıdır. Türkiye’de, AR-GE ve inovasyon esaslı üretim kültürü oluşturulmalıdır.

BT ve iletişim sektörü ülkelerin ekonomilerinde yüksek katma değerli ürün, süreç ve hizmet üretimi için önem teşkil etmektedir. Ülkelerin BT sektörünün gelişmesi için ayırdığı kaynaklar sosyal ve iktisadi yapıyı güçlendirmekte ve güçlü ekonomi olarak geri dönmektedir. Güçlü bir sosyal ve iktisadi yapıyı hedefleyen ülkemizin kısa ve orta vadeli hedeflerine ulaşabilmesi için BT sektörüne sağlanan teşvik ve desteklerin devam etmesi ve etkin biçimde duyurulması gerekmektedir.

Yerinde AR-GE desteği ile birlikte buna ek olarak teknopark, organize sanayi bölgesi, üniversite kampüsleri gibi belirli kurallar ve yeterlilikler ile çevrelenmiş alanlar dışında kalan birey ve küçük işletmelerin de desteklenmesi gerekmektedir. Teknoparklarda kıt kaynak ofis alanlarının bulunmasından dolayı bireysel/kurumsal organizasyonların bu alanlarda yer bulması için gerekli olan kiralama şartlarını sağlamaları mümkün olamamaktadır. Mutlaka bu alanda pazara giriş ve AR-GE yapabilme imkânlarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

E-devlet çalışmaları kapsamında, “Tek Nokta Hizmet Durakları” oluşturulmalı

Türkiye’de halen hanelerin yüzde 69,5’inde internet erişimi bulunmuyor. İnternet erişimi olmayan hane halkının ya da erişim olanağı olduğu halde bilgi işleme araçlarını (bilgisayar, tablet, akıllı telefon vb.) kullanma deneyim ve bilgisi kısıtlı olan vatandaşların e-Devlet uygulamalarına erişimini kolaylaştırmak amacıyla “Tek Nokta Hizmet Durakları” uygulanabilir. Bu amaçla kamu kurumları ile yerel yönetimlerin birlikte çalışabilirliği ve vatandaşlara hizmet sunumları sağlanmalıdır.

Okullarda güncel teknoloji ve altyapı sağlanmalı

Ülke stratejisi olarak Avrupa’da olduğu gibi eğitime özel stratejiler de dahil olmak üzere, farklı alanlarda BİT’in kullanımını teşvik etmek üzere ulusal stratejiler, sivil toplum kuruluşları özel sektör ve üniversitelerle birlikte oluşturulmalıdır. Bu stratejiler öğrencilere gerekli BİT becerilerini sağlama amacının yanı sıra (özellikle okur-yazarlık becerileri) öğretmenler için BİT eğitimi vermeyi de amaçlamalıdır. FATİH projesi altyapı ve donanım sağlamanın ötesine geçip eğitime katkı sağlayacak içeriklerin oluşturulduğu bir proje yapısına kavuşturulmalıdır.

Yazılım, programlama, veritabanı gibi dersler ilkokuldan itibaren verilmelidir. Çocuk, kadın ve yaşlılar için bilişim eğitimi verilmelidir.

Özellikle 2013 ve 2014 yılında Avrupa’da ve ABD’de programlamanın 8-10 yaş civarında başlanacak bir etkinlik olduğu görülmüş ve bu konuda yarışmalar, projeler düzenlenip farkındalık yaratılmış, bilişim eğitimi yaşı da buna uygun olarak aşağı çekilmiştir. Geç

kalınmadan pedagogların çizeceği sınırlarla çocuklarımıza bilişim eğitimi vermek zorunlu olmaktadır.

Vatandaşlarımızın ileride hangi mesleğe yönelirse yönelsin BT'den etkin yararlanmaları sağlanmalıdır. Ayrıca kadınlarımızın BT yeteneğinin geliştirilmesi için kurslar açılmalı, Bilişim Sektörü'nde kadın istihdamını artırıcı önlemler alınmalıdır.

Çocuk istismarını önlemek için Yeni Medya Okuryazarlığı ve bilinçli internet kullanımı eğitimleri verilmelidir

Çocukların internet ortamında istismarlardan korunması için uluslararası ölçektekilere uygun önlemler oluşturulmalı, bu konuda Milli Eğitim Bakanlığı'nın yapacağı müfredat düzenlemeleri ile okullarda Yeni Medya Okur-yazarlığı ve bilinçli internet kullanımı eğitimleri verilmelidir.

Bilişim Sektöründe kadın istihdamını artırıcı önlemler alınmalı

Bilişim teknolojileri kullanılarak kadınların iş hayatına ve sosyal yaşama katılması sağlanmalıdır.

Yaşlılar, engelliler için uzaktan sağlık hizmeti gerçekleştirilmeli

Yaşlılarımızın, engelli ve bakıma muhtaç kişilerin evde bakım hizmetlerinde yararlanılmak üzere uzaktan sağlık hizmeti (teletıp) teknolojilerinin geliştirilmesi teşvik edilmeli, sağlık alanında bilişim teknolojilerinden daha fazla yararlanılarak kaynak tasarrufuna gidilmelidir.

Çeşitli kuruluşlar tarafından toplanılan kişisel sağlık verilerinin kalitesinin artırılması, standartlaştırılması ve yaşamboyu kullanılabilir hale getirilmesi için gerekli teknolojik yatırımlar yapılmalıdır.

Engelliler için yaşam kalitesini artırıcı bilişim uygulamaları desteklenmeli

Bedensel, görme ve işitme engelliler için yaşam kalitesini artırıcı bilişim uygulamaları desteklenmelidir

“Genişbant internet” hizmetleri elektrik, doğalgaz, su gibi her haneye ulaşmalı

Türkiye’de elektrik, su, doğalgaz gibi temel yaşamsal hizmetlere “Genişbant internet” hizmetleri de eklenmelidir. Genişbant internet hizmeti temel hak olarak kabul edilmelidir. Türkiye’de genişbant yatırımları daha da artırılarak eğitimden sağlığa kadar tüm alanlarda genişbant altyapısının etkin kullanımı desteklenmelidir. Bu amaçla gerekiyorsa Evrensel Hizmet Fonu kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Kamu verileri açık olmalı

Kamu hizmetlerinin şeffaf, izlenebilir ve sorgulanabilirliğini sağlamak ve kamu tarafından üretilen bilgilerden katma değerli bilgi ve hizmetler üretilebilmesini temin etmek için kamu verileri açık, ulaşılabilir ve değerlendirilebilir hale getirilmelidir.

Sosyal medyanın özgürlükleri geliştirici, demokratik, sosyal ve kültürel hayatımızı zenginleştirici şekilde kullanımı sağlanmalıdır.

Türkiye’de sosyal medyanın özgürlükleri geliştirici, demokratik, sosyal ve kültürel hayatımızı zenginleştirici bir şekilde kullanımı sağlanmalı, kamunun sosyal medya araçları üzerinden hizmet sunumunu teşvik edici çalışmalar yapılmalıdır. Sosyal medyanın zararlı ve yıkıcı etkilerinden korunmak için kısıtlayıcı ve sınırlayıcı olmayan tedbirler tedbirler geliştirilmelidir.

“Kültür Toplumu Strateji ve Eylem Planı” hazırlanmalı

“Kültür Toplumu Strateji ve Eylem Planı” hazırlanmalı; kültür ve sanat eserlerinin çevrimiçi sunulmaları ya da çevrimiçi üretilmelerinin sağlanmasında telif haklarının korunması başta olmak üzere kolaylaştırıcı ve koruyucu her türlü yasal düzenleme yapılmalıdır. Kamunun elindeki telif hakkı gerektirmeyen her türlü bilgi ve belge, başta Osmanlı belgeleri olmak üzere sayısallaştırılarak araştırmacıların ve bilim insanlarının ve talep eden yurttaşların hizmetine sunulmalıdır.

AB Sayısal Gündem 2020 programı daha yakından izlenmeli ve öngörülen hedefler için Türkiye gerekli yapılanmaları sağlamalı

TBD Sayısal Gündem 2020 uzmanlık grupları eliyle yürütülen çalışmalar, Avrupa Birliği üyeliği yolundaki ülkemizin bilişim alanında hazır olmasını sağlayacaktır. Dijital Türkiye Platformuyla birlikte yürütülen bu çalışmalara destek sağlanmalıdır. Bu çalışmalar “Ar-Ge ve İnovasyon”, “Birlikte Çalışabilirlik”, “Güven ve Güvenlik”, “Hızlı ve Ultra Hızlı İnternet Erişimi”, “Toplum İçin BT Kazanımları”, “Sayısal Okuryazarlık ve BT Yeteneği” ile “Sayısal Tek Pazar” ana başlığı altında kırk ayrı uzmanlık grubunda 1000’i aşkın uzmanla yürütülmektedir.

Bilişim çalışanlarının özlük hakları düzenlenmeli

Bilişim Teknolojileri alanında nitelikli ürün ve hizmet üretiminin anahtarı olan kamu bilişim çalışanlarının özlük haklarına ilişkin iyileştirici düzenlemeler yapılmalıdır. Diploma ve sertifika denkliklerine ilişkin kurallar tanımlanmalıdır.

Bilişim Uzmanlığı Sınıfı Kurulmalı; bu amaçla, iş güçlüğü, iş riski teminindeki güçlük zammı, ek gösterge ve Özel Hizmet Tazminatı istenilen seviyeye getirilmeli ve bilişimcilerin bu kadroda yer alması sağlanmalıdır.

Bu gerekleŖinceye kadar, personelin Teknik Hizmetler Sınıfında değerlendirilmesi sağlanarak, ücret farklılıkları giderilmeli, ek gösterge, yan ödeme ve zel Hizmet Tazminatları dzenlenerek uygun hale getirilmelidir.

Kamudaki Bilgi İŖlem birimlerinin organizasyondaki yerleri iyileŖtirilmelidir. Her kurumda tek bir merkezi biliŖim birimi olmalıdır ve bu birimler doğrudan en üst yöneticiye bağlı olarak alıŖmalıdır.

BiliŖim alanında alıŖanların özlük haklarında yapılacak iyileŖtirmeler ile nitelikli üretimin n açılacak, ülkemizin ihtiyaı olan “BiliŖim Ordusu”nun hızla kurulması sağlanacaktır.

Açık Kaynak Kodlu / zgr yazılımların kullanımını yaygınlaŖtırıcı biçimde mevzuat geliŖtirilmeli

Açık kaynak kodla yapılan çözümlerin yalnız niversitelerde AR-GE amaçlı iŖler için değil artık birçok ülkenin stratejik kamu kurumlarındaki uygulamalarda bile kullanıldığı bilinmektedir. Toplam sahip olma maliyeti de göz önüne alındığında Türkiye'deki kamu kurumları için açık kaynak kodlu / zgr yazılımların uygun olduğu grlmektedir. Ancak ekosistemin oluŖabilmesi ve sürdürülebilirlik gerektiren kurumsal desteği, sağlayacak özel sektör firmalarının, standartlar düzeyinde yapılandırma yönetimi, test ve belgeleme yapmalarını sağlayacak yapıları oluŖturmaları için KOSGEB baŖta olmak üzere konuya özel desteklerin verilmesi yaygınlaŖmanın önündeki önemli sorunları çözecektir. Yazılım sektöründeki yerliliği tanımlama alıŖmalarında açık kaynak kodlu yazılımlar göz önünde bulundurulmalı, açık kaynak kodlu kaynak kullanımının yaygınlaŖtırılmasına yönelik tanımlamalar yapılmalıdır. Her ne kadar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Pardus iŖletim sistemini seçmesi veya Gelir İdari BaŖkanlıęı'nın kendisine zel Linux tabanlı Gibux iŖletim sistemine g alıŖması gibi bazı örnekler olsa da diğer kamu kurumlarının da alıŖmalarında açık kaynak kodlu / zgr yazılımları göz önünde bulundurulmalı, bu genel tip kamu lisanslarına sahip kodların kullanımını yaygınlaŖtırılmasına yönelik tanımlamalar yapılmalıdır.

Yerel Yönetimlerde Akıllı Kent Uygulamalarının geliŖtirilmesi ve kullanılması sağlanmalı

Akıllı kent uygulamaları vatandaŖlara en etkin ve hızlı yollarla hizmet sunulmasını sağlarken, kaynakların etkin kullanılması sayesinde hem evre üzerinde olumlu etkiler yaratmakta hem de Belediyeler için maliyetleri dŖrerek verimliliği artırmaktadır.

Hem kamu kaynaklarının etkin kullanımı, hem de vatandaŖlar için son derece önemli faydaları olan akıllı kent uygulamalarının yaygınlaŖması için özel sektör ve yerel yönetimlerin iŖbirlięi yapmasını kolaylaŖtıracak platformlar geliŖtirilmeli, akıllı kentlerin hayata geçirilebilmesi için teŖvikler sağlanmalı, akıllı kent yatırımlarının önündeki idari, mali ve yasal engeller ortadan kaldırılarak akıllı kent uygulamaları desteklenmelidir.

Siber Güvenlikte Ulusal teşvik edilmeli

Siber güvenliğin anahtarı “ulusal çözümler”dir. Siber Savunma Sanayi’nde yerli teknolojilerin geliştirilmesi teşvik edilmelidir. Ulusal güvenliğin önemli unsurlarından biri haline gelen siber güvenliğin sağlanmasının öncelikle kurumlarda ve vatandaşlarda farkındalığın geliştirilmesiyle mümkün olacağı anlaşılırken, standartların ve düzenlemelerin oluşturulması ile bu alanda ulusal çözümlerin geliştirilip, kullanılması kilit nokta olarak görülmektedir.

Siber Güvenilir Kullanıcı eğitimleri verilerek, sistem güvenliğindeki kullanıcı kaynaklı açıkların oluşmaması sağlanmalıdır.

Türkiye’de e-seçim yapabilecek mevzuat ve altyapı oluşturulmalı

Türkiye’de, Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ve Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) sayesinde kolaylıkla elektronik seçim yapılabileceği belirtiliyor. Dünyada bu konudaki başarılı örnekler incelenerek ülkemizde de e-seçim gerçekleştirilebilir.

Gelecek hedefleri için yenilikçi bilişim alanlarına yönelmeli

Türkiye’nin önümüzdeki 8 yılda dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer alması için büyümesini yılda ortalama yüzde 8,5 ve üzerinde tutması gerekmektedir. Türkiye ancak, robotik, bulut bilişim, büyük veri, makineler arası iletişim, veri merkezleri, nano teknoloji, tele tıp ve yapay zeka gibi alanlara yapılacak yatırımlarla, bu alanlarda üretim ve hizmet sunan ülke konumuna gelebilir ve yeni hedefleri olanaklı kılabilir.

M2M pazarının büyümesi ve tüketicinin refahının artması amacıyla etkin rekabet koşullarının artırılması önemlidir. Bu nedenle pazarı büyütecek ve rekabeti artıracak bir düzenleme politikasının sürdürülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, telsiz ruhsatname ve kullanım vergilerinin kaldırılması M2M kullanımının önünü açıp uygulamaları yaygınlaştıracaktır. M2M kapsamında Özel İletişim Vergisi (ÖİV) kaldırılmıştır.

KOBİ’lerin bilişim teknolojilerinden yararlanmaları için gerekli eğitim ve teşvikler sağlanmalı

Bilgisayar/İnternet okur-yazarlığı seferberliği başlatılmalı

“Bilişim Toplumu”na dönüşümde alacak çok yolumuzun, yapılacak çok çalışmanın olduğu görülmektedir. Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmesi gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir bilgisayar /internet okur-yazarlığı seferberliği başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak en önemli adımlardan biri olacaktır. Bilgisayar Programlama seferberliği de olmalı.

Yararlı içerikler geliştirilmeli

Kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içerikler geliştirilmeli.

Bilişim sektörü stratejik sektör olarak tanımlanmalı

Türkiye'nin 21. yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi, ancak ve ancak, kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen konumdaki bir bilişim sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için devletimizin bilişim sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması, sektörü büyütme ve değer yaratmaya odaklı hedefler belirlemesi ve yerli bilişim ürünlerinin, yerli bilişim markalarının geliştirilmesine ön ayak olması gerekmektedir. Kendi pazarında söz sahibi olamayan ülkelerin başka pazarlarda söz sahibi olma şansı yoktur... Bu hedeflere ulaşmada tüm STK'lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenilecek ve devletimize her türlü desteği verecektir. Bilişim Stratejisi'nin aslında ülkemizin büyüme stratejisinin ayrılmaz bir parçası olduğu unutulmamalıdır.

Basit, sade, öngörülebilir, teknoloji tarafsız düzenleyici yaklaşıma geçilmeli

Dinamik ve sürekli gelişen yapıya sahip telekom sektöründe düzenlemelerin etkileri çok daha ağır yaşanmaktadır. Pazardaki gelişim ve yatırım yapılan düzenlemelerden doğrudan etkilenmektedir. Sosyal ve ekonomik unsurlar kapsamında domino etkisine sahip sektör olan telekomda düzenlemelerin yeni nesil şebekelere yapılacak yatırımları destekleyecek ve yatırımın geri dönüşünün alınmasına olanak verecek şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Özellikle son dönemde değişen pazar ihtiyaçları karşısında düzenlemeler de benzer bir anlayışı benimsemeli ve tüketicilerin değişen ve gelişen talep ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde esnek ve değer yaratma odaklı olmalıdır. Bu doğrultuda mevcut düzenleyici çerçevenin pazarın, teknolojinin ve tüketici tercihlerinin değişen ve gelişen dinamiklerine göre gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gerekmektedir.

Geçmişte izlenen imtiyaz rejiminde kısıtlayıcı, izin tabanlı ve ağır yükümlülükler günümüzde yerini bildirim dayalı, esnek ve teknoloji tarafsız, tüketici ihtiyaçlarına cevap verecek hizmetlerin sunumuna imkân tanıyan düzenleme anlayışına bırakmıştır. Bu kapsamda geçmişte gereklilik olarak görülen fakat bugün pazarda değer yaratan hizmetlerin sunumu ve yatırımın sürdürülebilirliğini olumsuz etkileyen çok sayıda düzenleme bulunmaktadır. Bu kapsamda yeni düzenleme yaklaşımı çerçevesinde gerekli alanların pazarın, teknolojinin ve tüketici tercihlerinin değişen ve gelişen dinamiklerine göre gözden geçirilerek deregülasyona gidilmesi, piyasaya yönelik müdahaleci yaklaşımdan kaçınılması fayda sağlayacaktır.

Düzenleyici Etki Analizleri uygulanmalı

2007/6 Sayılı Başbakanlık Genelgesi ile geliştirilen, OECD ve Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında uygulanan "Düzenleyici Etki Analizi" çalışması; ülkemizde de ekonomik ve toplumsal maliyeti yüksek olan düzenlemeler yapılmadan önce, düzenlemenin ekonomik, toplumsal ve çevresel etkisini ölçmek için uygulamaya konulmalıdır.

Nitekim bu konuda, TÜBİSAD tarafından hazırlatılan rapor alanında örnek teşkil edecek niteliktedir. Rapor ile Düzenlemelerin orta ve uzun vadedeki etkilerinin öngörülebilmesi ve sağlam temeller üzerine inşa edilmesi için haberleşme sektöründe yapılacak her bir düzenlemeden önce; bunlara ilişkin düzenleyici etki analizlerinin mutlak surette yapılması ve düzenlemelerin yapılacak bu çalışmalara istinaden şekillendirilmesi önerilmektedir. Bu anlayışın tüm sektörel düzenlemelere yansıtılması gerekmektedir.

Ardıl Düzenleyici Etki Analizi uygulanmalı

Hızla gelişen teknoloji ve değişen pazar yapısı karşısında, tüketici ihtiyaç ve beklentileri de farklılık göstermektedir. Bu kapsamda yürürlüğe alınmış olan düzenlemeler belirli dönemler sonrasında pazarda ihtiyaç duyulmayan, pozitif etkisi olmayan hatta etkin rekabetin tesisi ve işletmeci faaliyetleri anlamında olumsuz etkileri mevcut olan düzenlemelere dönüşebilmektedir. Bu kapsamda düzenleme öncesinde yapılması önerilen "Etki Analizi" çalışmasının düzenlemelerin hayata geçirilmesi sonrasında da en iyi standartlarda yapılması ve ihtiyaç duyulan düzenlemelerde güncellemeye/yürürlükten kaldırmaya gidilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda, her sene kamuoyu görüşü süreci belirlenecek asgari üç farklı düzenlemeye ilişkin ardıl düzenleyici etki analizi yapılmasının sektör dinamizmi ile düzenlemelerin arasındaki ilişkiyi dinamik tutmak açısından fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Altyapı kurumlarının standart süreçler ile yapılmasının sağlanması ve basitleştirilmesi

Sabit ve mobil altyapı kurumlarında işletmecilerin maruz kaldıkları uygulamalar ve kurulum maliyetleri, işletmecilerin en önemli sorunları arasında yer almaktadır.

4.5G hizmetlerinin sunumuna Nisan 2016 tarihi ile başlanacağından işletmecilerin hızlı bir şekilde saha kurulumlarını tamamlaması gerekmektedir. Kullanıcıların kaliteli ve kesintisiz bir iletişim hizmeti alması, yaygın elektronik haberleşme altyapılarının varlığı ile temin edilebilecektir.

Mobil baz istasyonlarının kurulumunda, işletmecilerden makul olmayan ücretler talep edildiği gibi; işletmeciler kamu kurumlarında farklı uygulamalara maruz kalmaktadır. Konuya ilişkin Bakanlık çalışmalarının en kısa sürede tamamlanarak, kamu kurumlarına ödenecek baz istasyonu kira bedellerinin makul seviyelerde belirlenmesi ve tüm kamu kurumlarında uygulanmak üzere standart süreçler oluşturulması gerekmektedir.

Elektronik haberleşme alt yapı sistemlerine ait yatırımlarda somut özellikleri ile beraber yapısal büyüklükler ve yoğun haberleşme trafiği de göz önüne alarak özel projelendirmeler yapılmaktadır. Geliştirilen bu özel projelerin yapım maliyetleri, işletme ve bakım maliyetleri ile çok ciddi yatırım rakamlara ulaşmaktadır. Elektronik haberleşme hizmetinin sürdürülebilirliği ve yatırım yükümlülüklerin ifa edilebilmesi için zorunlu olan bu yatırımlara, kira sözleşmeleri karşılığında ödenen çok yüksek kira bedelleri de eklenmektedir.

İşletmeciler tarafından benzer elektronik haberleşme alt yapı ekipmanları kullanılmakla birlikte, kamu kurumları ya da özel sektör nezdinde imzalanan kira sözleşmeleri karşılığı ödenen kira bedelleri çok geniş bir yelpazede farklılıklar göstermektedir. Özellikle rayicin üzerinde aşırı fiyatlamayı önleyecek idari tedbirlerin alınması, hizmetlerin hükümet politikalarına uygun bir şekilde yaygınlaşabilmesi ve hedeflere ulaşılabilmesi için kaçınılmaz hale gelmiştir.

2006 yılında Anayasa Mahkemesi'nin 406 Sayılı Yasanın Ek 35. maddesini iptaliyle mobil iletişimin altyapısını oluşturan baz istasyonları kurulumu ile ilgili bir yasal boşluk oluşmuş ve bu nedenle belediyeler, enerji dağıtım şirketleri ve sair kurum ve kuruluşların baz istasyonlarının kurulmasını ve/veya işletilmesini engelleyen eylem ve işlemleri artmıştır. Anayasa mahkemesinin iptal kararı sonrası oluşan yasal boşluğun doldurulması ve baz istasyonlarının kurulumu ile ilgili sürecin netleştirilmesi gereklidir.

Bu doğrultuda;

- Mobil iletişim altyapılarının sadece Elektronik Haberleşme Kanunu ve 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında olması
- Denetleme dâhil her tür yetkinin sadece Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na ve BTK'ya ait olması önerilmektedir.

Benzer şekilde sabit şebeke kazı izinlerinin zor alınması ve kazı fiyatlarının yüksek olması sektörün ortak sorunudur. Sabit işletmeciler yeni altyapıyı tesis edebilme ve yaygınlaştırabilme aşamasında kablo ve kanalları kurabilmek için kamu ve özel mülkiyet altında bulunan yerleşim yerlerine erişebilme imkânına sahip olmalıdırlar. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığımız (UDHB) tarafından belirlenen geçiş hakkı ücretlerinin yatırımların sürdürülebilirliği noktasında makul seviyelere çekilmesi gerekmektedir. Geçiş hakkı ücretleri dışında, hali hazırda geçerli olan yönetmelikte düzenlenmemiş olan ve belediyeler tarafından talep edilen ek ücretler de, yatırımların yapılmasında yüksek maliyet kalemi olarak ortaya çıkmaktadır.

Mevcut geçiş hakkı ücretlerinin, kamu yararı ve genişbant erişimine ilişkin 2023 hedefleri dikkate alınarak yatırımların teşvikini teminen dikkatle belirlenmesi gerekmektedir. Bu anlamda;

- Geçiş hakkı ücretinin makul seviyelere çekilmesi,
- Yatırımcı işletmelere ilave yük getirmemesine dikkat edilmesi,
- Geçiş hakkına ilişkin prosedürlerde belirli bir standardın sağlanması,
- İlden ile değişen kazı maliyetlerinin, zemin tahrip ve ruhsat bedellerinin makul seviyelere çekilmesi ve düzenlenmesi,
- Elektrik piyasasında geçiş hakkı, ruhsat ve zemin tahrip bedellerine ilişkin benzer bir düzenlemenin yapılması,
- İşletmeci olmayan kurum ve kuruluşların (belediye, TCDD, elektrik dağıtım şirketleri, karayolları vb.) elektronik haberleşme işletmecisi gibi altyapı kurma ve işletmelerine izin verilmemesi

Altyapıların yaygınlaşmasının önündeki diğer önemli bir engel yüksek telsiz kullanım ücretleridir. Telsiz kullanım ücretleri seviyesinin en kısa sürede makul hale getirilmesi ve ücretlendirme rejiminin değiştirilmesi gerekmektedir.

Hizmetlerin daha fazla kullanıcıya erişmesi amacıyla işletmecilerin yatırım planlarını yapmalarına engel olacak ve yatırım esnekliklerini ortadan kaldıracak seviyedeki kapsama yükümlülüklerinin uygulanmaması, bu yükümlülüklerin makul seviyelerde ve teknoloji tarafsız olarak belirlenmesi gerekmektedir. Hali hazırda yüksek ihale bedel ödemelerini yüklenen ve yüksek bütçeli yatırımlar yapan işletmeciler üzerindeki finansal ve operasyonel yükümlülüklerin büyük bir hassasiyetle ele alınması gerekmektedir.

Pazarın koşullarına uygun olarak bölgesel düzenleme yaklaşımına geçilmesi

Türkiye’de her ilde genişbant penetrasyonu aynı seviyelerde değildir. Bu sebeple her bölge için aynı yaklaşım belirlemektense bölgesel düzenleme yaklaşımı benimsenmelidir. Bu doğrultuda, aşağıdaki aksiyon adımları değerlendirilmelidir.

- Bölgelerin belirlenmesinde kullanılacak kriterlerin (GDP, rekabetçi yapı, gelişmişlik oranı, gelir seviyesi, yatırımın geri dönüşü vb.) tespit edilmesi
- Dezavantajlı bölgeler için (Nüfus, GDP, gelişmişlik oranı, gelir seviyesi düşük) yatırımların evrensel hizmet fonundan karşılanması,
- Hizmet sunumu ile elde edilen gelirin hizmetin devamlılık maliyetini karşılamadığı veya kârlılığın olmadığı durumlarda evrensel hizmet fonunun kullanılması,
- Genişbant internet vergilerinin düşürülmesi veya vergi iadesi olarak ödenmesi,
- İhtiyaç sahibi kesimlere internet abonelik bedelinin bir kısmının ya da tümünün cihazlarla birlikte evrensel hizmet fonundan karşılanması/desteklenmesi

Ulusal Genişbant Stratejisinin sektörü büyütecek ve yatırımların sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde belirlenmesi

Kalkınma Bakanlığı’nın Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı Taslak Raporu’nda belirtildiği üzere; ulusal genişbant stratejisi hazırlanması kararı çok önemli bir adımdır. Stratejinin Türkiye ekonomisinin katalizörü ve yapı taşı niteliğinde olan genişbant ve BİT eko-sisteminin ekonomik değerini artıracak şekilde belirlenmesi için son derece önemlidir. Bu noktada, dünyanın önde gelen örneklerinde olduğu gibi esnek düzenleme ve politika rejimleri ile teşvik modellerinin uygulamaya geçirilmesi ve yatırımların sürdürülebilirliğinin teşvik etmesi önem taşımaktadır.

Daha yüksek hız ve daha kaliteli genişbant için en uygun teknolojiyle altyapı kurulması önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, ülkemizde genişbantın daha ileri seviyelere taşınması için yatırımlarının sürdürülebilirliğini sağlayacak teknolojiden bağımsız düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Yenilikçilik ve sayısal dönüşüm gibi söylemlerin anlamını yitirmemesi için dünyada uygulanan modellerin incelenerek, öncü ülkelerin geliştirdikleri modellerden dersler çıkarılmalı ve ulusal genişbant hükümet tarafından öncelikli bir politika olarak bütüncül çerçevede ele alınmalıdır. Bunun için aşağıdaki unsurlara dikkat edilmelidir:

- Ulusal genişbant stratejisi hazırlanması sürecinde kamu kurumları, özel sektör ve sektör paydaşları arasındaki koordinasyonun daha etkin olmasını sağlamak üzere platform ve süreçlerin tanımlanması ve hedef odaklı eylem planı hazırlanması öne çıkmaktadır.
- Genişbantı yaygınlaştırmada talep yaratmanın önemi gözlemlenmiştir. Talep tarafını geliştirilecek mekanizmaların oluşturulması kapsamında cihaz sahipliğinin artırılması, internet bilinci ve okuryazarlığın geliştirilmesi ve yerli içeriğin teşvik edilmesi faydalı olacaktır.
- Genişbant altyapısının yaygınlaşmasında maliyet esaslı düzenleme anlayışı yerine sektörün ticari sürdürülebilirliğine ve sektörde yaratılan değere odaklanan esnek regülasyon rejimi öne çıkmaktadır.
- Sürdürülebilir, öngörülebilir, sade ve esnek bir regülasyon rejiminin yatırımların devam etmesi için kritik önemi haizdir.
- Farklı ülkelerin ulusal geniş bant yatırım planları ve politikaları irdelenmeli ve değerlendirme sürecinden geçirilerek, yatırımların sürdürülebilirliği ve makul bir sürede geri dönüşünü sağlayacak, özellikle de yeni nesil hizmetlere yönelik yatırım yapmaya özendirilecek, ekonominin katalizörü niteliğindeki genişbant yaygınlığını sektörü ve ekosistemini de büyüterek artırmayı hedefleyen bir model benimsenmelidir.

Fiber altyapı konusundaki mevcut problemler çözülmeli, **yatırımlarının artarak devam etmesi için uygun yatırım ve düzenleme ortamı sağlanmalı**

.4.5N'ye (4.5G) geçişle ve değişen kullanıcı alışkanlıklarıyla birlikte artan veri trafiği, hız talebi ve kapasitesinin fiber altyapıya olan talebi de artırması beklenmektedir. Dolayısıyla fiber altyapıyı artırmaya ve geliştirmeye olanak sağlayacak düzenlemeler gözden geçirilmelidir.

Yatırım yapmak isteyen işletmecilerin önünü açmak da ülkemizdeki fiber ağının gelişimine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla, Geçiş Hakları Yönetmeliği'nin usul ve esaslarında operatörleri tesis paylaşımına zorlayan yaklaşım taraflarca kamu yararı gözetilerek değerlendirilmelidir. Altyapı yatırımı yapan işletmeciler müşterilerine daha kaliteli ve uygun fiyatlarla hizmet sunabilmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda, işletmecinin kendi şebekesini inşa etmesinin önünü açmak için altyapının ticari koşullarla paylaşımına dayalı, karşılıklılık ilkesini esas alan düzenlemelerin yapılması ve altyapı kurulumuna ilişkin standartların etkin şekilde uygulanmasının sağlanmasının gereklidir.

Transmisyon konusunda "tekelci" yaklaşımdan kaçınmalı, altyapıyla ilgili talepleri karşılanmayan işletmecilerin ekonomik ya da teknolojik açıdan yetersiz bulunduğu hatlar konusunda söz konusu işletmecilere uçtan uca yatırım serbestisi sağlanmalıdır. Şehir içlerinde fibere erişim için;

- Kazı yapabilmek ve şebeke kurabilmek için gerekli izinler Belediyeler yerine Bakanlıklar tarafından verilmeli,
- Geçiş Hakkı düzenlemeleri ile ilgili maliyetler kamu yararı gözetilerek

düzenlenmelidir.

Türkiye, 4.5 G teknolojisini istiyor

Türkiye’de 4.5 G’ye olan ilgi giderek artıyor. Türkiye’de 1 Nisan 2016 tarihinde 4.5G hizmeti sunulmaya başlanmasından önce mobil iletişim sektörüne ilişkin aşağıdaki hususların çözülmesi gerekmektedir:

- Yüklü transmisyon ihtiyacını sağlamada kritik olan fiber yatırımının önünün açılmasına yönelik çalışmalar hızlandırılmalıdır.
- Tüketicinin 4.5 G’ye erişimi için uyumlu cihazların yaygınlaşması teşvik edilmelidir.
- Baz istasyonlarına ilişkin bugün yaşanan sıkıntıların ve belirsizliklerin çözülmesi gerekmektedir.
- Telsiz kullanım ücretleri, mevcut düzenlemenin değiştirilerek ve uluslararası kriterler göz önünde bulundurularak telsiz kullanım ücretlerinin abone sayılarına göre düzenlenmelidir.
- İşletmecilere geri dönüşümü olmayan ek yatırım yükü getiren yükümlülükler (örneğin, kapsama yükümlülükleri) yeniden gözden geçirilmelidir.
- Özellikle nüfus ve kullanımın yoğun olduğu bölgelerde; daha yüksek veri kapasitesi sunan yüksek frekansların kullanıldığı küçük hücre (small cell) uygulamalarının yaygınlaştırılmasının önü açılmalıdır.

OTT ve Haberleşme Hizmetleri

Lisanslı işletmeciler, vergi, yetkilendirme yükümlülüğü, yasal yükümlülükler ve diğer bazı regülasyonlara tabi iken, benzer alanda faaliyet gösteren OTT’ler hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın hizmet vermektedirler. Aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak, bu güncel probleme yönelik çözüm önerileri de kullanıcı odaklı olarak toplum yararı gözetilerek geliştirilmelidir.

OTT’ler internet kullanımı ve bilgiye ulaşımı kolaylaştırmış ve dünya çapında çok büyük ölçeğe ulaşmış oldukları veri kullanımını desteklemektedirler. Ancak artan veri kullanımı ve değişen ve gelişen tüketici tercihleri bilişim sektörlerinde yatırım ihtiyacının sürekli olarak artmasına sebep olmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren işletmecilerin yatırımlarını sürdürebilmeleri için yatırımların makul bir sürede geri dönüşünü sağlayacak sürdürülebilir bir yatırım ortamı ve düzenleyici çerçevenin oluşturulması önem arz etmektedir.

Rekabetin ve inovasyonun devam edebilmesi için sektördeki lisanslı oyuncular ile OTT’ler arasında adil ve eşit bir rekabet ortamının sağlanması(vergi gibi mali yükümlülükler, gizlilik, tüketicinin korunmasına yönelik yükümlülükler, vb.) önem arz etmektedir.

İşletmecilerin veri trafiklerini asgari internet hizmetlerini herkes için sağlamak kaydıyla belirli koşullar altında yönetebilmesine ve önceliklendirebilmesine olanak tanıyacak esnek iş modellerinin geliştirilmesinin önü açılmalıdır.

Katma Değerli Servisler İle İlgili Düzenlemeler

Mobil Katma Değerli Servislerde, elektronik haberleşme şebekesi üzerinden sunulan «içerikler» elektronik haberleşme hizmeti kabul edilmektedir. Dolayısıyla, mobil iletişim hizmetleri aracılığıyla iletilen “içerikler” ÖİV’ye (Özel İletişim Vergisi) ve aynı zamanda yurtdışı ile kıyaslandığında yüzde 18 KDV’ye tabi iken; aynı içeriklerin yurtdışı menşeli şirketlerin uygulama mağazaları (AppStore, Google Play vs.) aracılığıyla internet üzerinden temini ÖİV’ye tabi değildir. Mobil katma değerli servislerden alınan ÖİV’nin aşağıdaki nedenlerle kaldırılması gerekmektedir:

- Hizmetlerin makul ücretlerle tüketicilere ulaştırılması ve büyüme potansiyeli olan hizmetlerin yaygınlaşması,
- Ülkemizde mobil katma değerli hizmetler sektörünün büyüme potansiyelinin desteklenmesi,
- Sektörde faaliyet gösteren yerli işletmecilerin küresel pazarda eşit koşullarda rekabetinin sağlanması,
- Yenilikçi ürün ve hizmetlerin geliştirilmesinin teşviki,
- Sağlıklı bir sektörel büyümenin sağlanarak hem ekonomik verimliliğin hem ülkemizin küresel pazardan alacağı payın artırılması,
- Nihayetinde tüm bu gelişmeler ile elde edilen vergi gelirlerinin artırılması.

Eğitim yatırımları 'ezber temelli' edilgen yapıdan çıkarılmalı

2000 yılından itibaren, OECD dünyadaki 15-yaş çocuklarının bilgi ve becerilerini değerlendirmek için PISA-Programme for International Student Assessment (Uluslararası Öğrencileri Değerlendirme Programı) testleri yapıyor. 65 ülkeden 510,000’den fazla öğrencinin katılımı ile yapılan bu testlerde temel odak Matematik. OECD’ye göre matematik, 'sonraki eğitim dönemi ve gelecekteki başarı için güçlü bir göstere.' OECD tarafından her iki senede bir yapılan test sonuçlarının değerlendirilmesi sonucunda, 65 ülke içinde Türkiye'nin sıralamadaki yeri ancak 45. sırada. Eğitim yatırımları 'ezber temelli' edilgen yapıdan çıkarılmalı, deneyerek öğrenme temeli esas alınarak uygulanmalı. 2011 yılında, OECD ülkeleri GSMH'lerinin ortalama yüzde 6.1 oranında eğitim kurumlarına yatırım yaptılar. Yedi ülke (Arjantin, Danimarka, İzlanda, İsrail, Kore, Yeni Zelanda ve Norveç) yüzde 7den fazla harcama yaptı. Bu rakam Türkiye için yüzde 3.74.

Yazılım ihracatçısı destek ve teşviklerden faydalanmalı

Ülkemizde dış ticaret mevzuatında yazılımın ürün ve hizmet kalemi nitelendirmelerinde sorunlar bulunuyor. İhracat esnasında denetlenebilir altyapıların olmamasından dolayı yazılım ihracatçısı diğer sektörlerden daha fazla katma değer oluşturmasına rağmen destek ve teşviklerden faydalanamıyor.

Telekom sektöründe rekabet stratejisi değişmeli

Telekomünikasyon endüstrisi şebeke ekonomilerinin etkilerinin yoğun olarak hissedildiği yatırım yoğun bir endüstri özelliğini taşımaktadır. Sektördeki yeni teknolojik gelişmeler ve sektöre katılan yeni oyuncular ile şekillenen yeni dijital çerçeve ile birlikte değişen ve gelişen tüketici taleplerin karşılanması ve güncel teknolojilerin sunulabilmesi için sektörde yatırımların devam etmesi son derece önemlidir. Bu kapsamda, telekomünikasyon işletmecileri ve internet oyuncuları da dâhil olmak üzere tüm dijital paydaşların aynı koşullarda etkin bir şekilde rekabet edebilmesine olanak sağlayacak ortam yaratılması zorunludur.

Sektördeki bu gelişmeler ışığında sektörün mevcut durumunun ve pazar yapısının analiz edilmesi, pazar tanımların sektör koşullarını en etkin biçimde yansıtacak şekilde yeniden değerlendirilmesi öne çıkmaktadır. Bu değerlendirmeler doğrultusunda mevzuatın bütüncül bakış açısı ve pazarın, teknolojinin ve tüketici tercihlerinin değişen ve gelişen dinamiklerine uyum sağlayacak şekilde gözden geçirilmesi ve sadeleştirilmesi, maliyet esaslı düzenleme yaklaşımı yerine sektörün ticari olarak sürdürülebilirliğine ve sektörde yaratılan değere odaklanan bir düzenleme yaklaşımı benimsenmesi sektörün sürdürülebilir gelişimi için zorunlu görülmektedir. İşletmecilerin yatırımlarının makul bir sürede geri dönüşünü ve sürdürülebilirliğini sağlayacak, özellikle de yeni nesil hizmetlere yönelik yatırım yapmaya özendirilecek düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Yapılan düzenlemelerin etki analizleri ölçümleni ve sektör gereksiz düzenlemelerin kaldırılması ile daha dinamik hale getirilmelidir.

Ortak Fatura Önündeki Engellerin Kaldırılması

Çoklu hizmet sunumunda tüketicilerin faydası gözetilerek ortak fatura verilmesinin önündeki engellerin kaldırılmalıdır. Bu hedefe yönelik olarak aşağıdaki aksiyon adımları değerlendirilmelidir

- Ortak fatura verilebilmesine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılması
- Abonelerin kişisel verilerinin çıkacak Kişisel Verilerin Korunumu yasası çerçevesinde bu amaçla sınırlı kalmak üzere paylaşılabilmesi

Patent ve fikri mülkiyet hakları sektörün ihtiyaçları doğrultusunda iyileştirilmeli

Patent ve fikri mülkiyet haklarının tanımı, uygulaması ve adil kararlara bağlanması yönünde ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Mevcut mevzuatta bilişim ürün ya da hizmetlerinin anlamlı biçimde lisanslanmasına olanak verecek iyileştirmeler yapılmalıdır.

Vergilendirme mevzuatı yerli sanayiye/sermayeyi koruyacak şekilde değiştirilmeli ve yabancı yatırımların da önünü açar nitelikte olmalı

Stratejik önemi olan bilişim alanındaki vergiler, sadece bu sektörlerin büyümesini engellemeyip bilişim toplumuna giden yolda Türkiye'yi yavaşlatmaya devam etmektedir. Gerek Hükümet Programı, gerek Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve BTK'nın stratejik planlarında belirtilmiş geniş bant kullanımının yaygınlaşması ve vatandaşlara

ulaşımının sağlanması çalışmalarının başarılı olabilmesi için sabit geniş bant internette olduğu gibi mobil geniş bant internet için abonelerden alınan ilk tesis vergilerinin ve BTK tarafından uygulanan ruhsatname ücretlerinin kaldırılması gerekmektedir. Yerli sermayenin güçlenmesini engelleyebilecek vergi uygulamaları yerli yatırımcıları yabancı şirketler karşısında zayıf duruma düşerek, bu şirketlerimizin küresel oyuncular tarafından kolaylıkla devralınmasının önü açılmaktadır.

Gelecek hedefleri için robotik, nano teknoloji, tele tıp, nesnelerin interneti (M2M), akıllı şehirler gibi bilişim alanlarına yönelmeli

Bilişim sektörü için tek muhatap olmalı

Sektörün muhatap ihtiyacı karşılanıp, koordinasyon sağlanarak kamuda tek muhatap organizasyonu netleştirilmelidir. Yani devlet, bilişim ve sivil toplum kuruluşları ve özel sektörün ihtiyacını karşılayacak, tek elden hizmet veren bir yapılanmaya gitmeli. Yazılım ve hizmet sektörünü destekleyecek politikalar oluşturulmalıdır.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Kamu-BİB 4. Çalışma Grubu'nun (G4) hazırladığı "Türkiye'de Bilgi Toplumu Üst Yapısı" konulu nihai rapora göre bu konuda 'Bilgi/Bilişim Toplumu Bakanlığı' kurulması veya Başbakana doğrudan bağlı, tüzel kişiliği haiz bir Bilişim Ajansı kurulması öneriliyor.

Bilişime talep artırılmalı

Çevrimiçi hizmet üretimine teşvik verilerek; geniş bant ucuzlatılarak cihaz sahipliği ve yerli üretim teşvik edilerek, internet okuryazarlığı desteklenerek; bilişimi tüm ekonomik faaliyetlerde yaygınlaştıracak politikalar uygulanarak talep arttırılmalıdır.

Devlet ve özel sektör arasındaki haksız rekabete son verilmeli

Devlet kurumları ve özel sektör şirketleri arasındaki haksız rekabet engellenerek; standartlar yaygınlaştırılarak rekabetçi bir piyasa oluşturulmalıdır. Haksız rekabeti önlemek için düzenleyici / denetleyici kurul oluşturulmalı.

Bilişim işbirliği projelerinde yeni yöntem arayışlarına gidilmeli

Devlet, sanayi ve üniversite işbirliği için geleneksel yöntemleri açan yeni model arayışına gidilmelidir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanındaki AR-GE faaliyetlerinde karşılaşılan sorunlar incelenmeli

- Yazılım sektörünü oluşturan ve AR-GE geliştiren şirketlerin büyük kısmının küçük çaplı şirketler olması sebebi ile "az 50 en az elli tam zaman eşdeğer AR-GE personeli istihdam etme" şartı söz konusu şirketlerin AR-GE desteklerinden faydalanmasını engellemektedir. 5746 Sayılı AR-GE Kanunu'nda yer alan personel sayısı yeniden gözden geçirilmelidir.
- Elektrik ve internet ücretlerinin çok yüksek olması sebebi ile, ucuz enerji kaynaklarının bulunması veya enerji kaynakları üretimi üzerinden bir çalışma yapılması gerekmektedir.

e-Devlet proje ve uygulamaları bütünsel bir yaklaşımla ele alınmalı

e-Devlet proje ve uygulamaları bütünsel bir yaklaşımla ele alınıp kamuya ait BİT yatırım projeleri kurumlar arası koordinasyon ve güvenli elektronik ortamlarda bilgi paylaşımını esas alan bir anlayışla; sanallaştırma, bulut bilişim, yeşil bilişim ve mobil uygulama eğilimleri dikkate alınarak yürütülmelidir.

Yerli yazılımcılar desteklenmeli

Bilişim sektöründe katma değer en büyük olduğu alanlardan biri olan yazılım alanında devlet yerli yazılımların geliştirilmesi için gereken teşviklerle birlikte, yeni yazılım ürünlerinin üretilmesi ve bilişim markalarının yaratılması konusunda eşgüdümü sağlamalı ve kendi markasını üretmiş ülkelerin modellerine benzer bir destek mekanizması kurmalıdır.

Küresel rekabetçi BT için hizmet ve yazılım ihracatı desteklenmeli

Rekabetçi, yaygın ve ucuz, kaliteli iletişim altyapı ve hizmetleri sağlanmalı

Girişimci kültürün güçlendirilebilmesi için girişim sermayesinin oluşumu hızlandırılmalı

BT'den alınan vergiler büyümeyi teşvik edecek, derinleşmeyi sağlayacak ve ihracatı güçlendirecek şekilde, değiştirilmeli ve vergi yükü azaltılmalı

Görsel ve işitsel politikalarla ilgili yasal düzenlemelerde uyuma devam edilmeli ve "Sınırsız Televizyon Yönergesi"ne uyum sağlanmalı

İnternet içeriği ve internet hizmet sağlayıcılarının bağlı olduğu kurallar ifade özgürlüğünün korunmasıyla ilgili uluslararası standartlara uygun hale getirilmeli

6112 Sayılı Kanun ve ikincil mevzuatta sektördeki gelişmelere uygun değişiklikler yapılmalı

"6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun" işitsel ve görsel medyada meydana gelen değişiklikler kapsamında yeniden ele alınmalı ve bu çerçevede söz konusu Yasa ve bağlı mevzuat, birbirleri ile uyumlu, detaylı ve kapsamlı olacak şekilde, uygulama sürecinde görülen aksaklıklar da değerlendirilerek sektörü oluşturan lisans sahibi kuruluşlar ve STK'ların görüş ve katkıları da dikkate alınarak tekrar düzenlenmelidir.

IPTV gibi içerik üreten yeni hizmet alanlarının sürdürülebilir gelişimini sağlayacak düzenleme ortamının oluşturulmalı

- Ülkemiz mevzuatına uygun olarak, fikri mülkiyet hakları başta olmak üzere düzenlemelerce çizilen çerçeve içinde faaliyet gösteren IPTV ve benzeri içerik servislerinin korsan hizmetlere karşı korunması hususunda alınabilecek aksiyonların belirlenmeli ve uygulamaya alınmalıdır.
- İçeriğin yasal olmayan yollarla paylaşılmasını engelleyici önlemler alınmalıdır. Bu konuda tüketicileri bilgilendirici ve eğitici çalışmalar yapılmalıdır.

Nitelikli yazılım hazırlanmalı

Uzmanlar, eğitim sisteminde kullanılmak üzere nitelikli yazılım geliştirilmesinin önemini vurguluyor. Çünkü yüksek nitelikli yazılımlara sahip olunmadıkça, teknoloji kullanımının eğitimi geliştireceği düşünülemez. Ülkemizde eğitim fakültelerinin teknoloji kullanarak nitelikli öğretim gereçleri geliştirip, öğretim sistemleri oluşturmada yenilik merkezleri olarak görülmesi gerekiyor. Teknolojinin sınıfa uyumu konusunda gerekli desteği almak için öğretim elemanı desteği ve katılımının olması kaçınılmaz. Bilgisayarlarla birlikte güçlü yazılım programları geliştirilip öğrencilerin bunları kullanmaları sağlanmalı. Eğitim fakülteleri, teknolojinin sınıfa uyumu ve kullanımı konusunda etkin araştırma ve geliştirme takvimi belirlemeli.

Okullarda güncel teknoloji ve altyapı sağlanmalı

Sayısal ve medya okuryazarlığının yanı sıra e-becerileri geliştirmeye yönelik araştırma projeleri ve eğitim önlemleri, Avrupa'da çok yaygın. Avrupa Sayısal Gündem'inde hazırlanan bir rapora göre, eğitimde BİT'e yönelik ulusal politikalar tüm Avrupa ülkelerinde bulunuyor ve genellikle tam öğrenme sürecini kapsıyor. Sayısal Gündem, BİT'in sosyal ve ekonomik potansiyelini en üst düzeye çıkarmayı amaçlıyor. Bu da, sayısal ve medya okuryazarlığı da dahil olmak üzere, yalnızca yüksek düzeyde BİT becerilerinin geliştirilmesi yoluyla elde edilebilir.

Bütün Avrupa ülkelerinin, eğitime ayrılmış belirli bir strateji dahil olmak üzere, farklı alanlarda BİT'in kullanımını teşvik etmek üzere ulusal stratejileri bulunuyor. Bu stratejiler öğrencilere gerekli BİT becerilerini sağlama amacının yanı sıra (özellikle okur-yazarlık becerileri) öğretmenler için BİT eğitimi verme amacını güdüyor. Okullarda güncel teknoloji ve altyapı sağlanmalı.

Yazılım, programlama, veri tabanı gibi dersler belli düzeylerde ilkokuldan itibaren verilebilmeli

Özellikle 2013 ve 2014 yılında Avrupa'da ve ABD'de programlamanın 8-10 yaş civarında başlanacak bir etkinlik olduğu görülmüş ve bu konuda yarışmalar, projeler düzenlenip farkındalık yaratılmış, bilişim eğitim yaşı da buna paralel olarak aşağı çekilmiştir. Geç kalınmadan pedagoğların çezeceği bir sınırla çocuklarımıza bilişim eğitimi vermek bir

zorunluluk olmuştur.

Açık Kaynak Kod kullanımının avantajları yanında getirdiği riskler göz önünde tutulmalı

Açık kaynak kodla yapılan çözümlerin ağırlıklı olarak üniversitelerde AR-GE amaçlı işler için çok uygun olduğu ancak sürdürülebilirlik gerektiren kurumsal çözümlerde konfigürasyon yönetimi, test, dokümantasyon gibi önemli sorunlara neden olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Spektrum yönetiminin bazı alanlarında (sayısal pay bandı politikası ve sınır-ötesi eşgüdüm) AB yasaları ve standartlarına uyum için düzenleme yapılmalı

SON SÖZ

2015 yılı içinde gerçekleşen ve gerçekleşmeyenlere baktığımızda ülke hedefi olarak gördüğümüz “**Bilişim Toplumuna**” ulaşılmasında aynı 2014’te olduğu gibi, daha yolumuzun olduğu görülmektedir.

Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğunu 2015’te de vurgulamak gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir **bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği** başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi, “**Siber Güvenilir Kullanıcı**”ların sayılarının çoğaltılması, programlamanın ilk öğretimde bir ders olarak okutulması “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak önemli bir adımlardan olacaktır. Buna paralel olarak atılacak önemli bir diğer adım da kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içeriklerin geliştirilmesidir.

Türkiye'nin 21. yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi ancak ve ancak kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen bir konumdaki bir bilişim sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için **devletimizin bilişim sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması**, ölçülebilir hedefleri belirlemesi ve yerli bilişim ürünlerinin, yerli bilişim markalarının geliştirilmesine ön ayak olması gerekmektedir. Kendi pazarında söz sahibi olamayan ülkelerin başka pazarlarda söz sahibi olma şansı yoktur. Bu hedeflere ulaşmada tüm STK’lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenecek ve devletimize her türlü desteği verecektir.

TBD’nin 2014 yılında Avrupa Birliği “Digital Agenda for Europa” grupları paralelinde kurduğu Sayısal Gündem 2020 Uzmanlık Grupları ’nı oluşturdu. Bazı bilişim konularında hiç muhatapın bulunmadığı ülkemizde Uzmanlık Gruplarıyla ya paralel olarak uzmanlar yetiştirilmeye başlandı. Halihazırda bu gruplar içinde görev alan 1000’e yakın bilişim uzmanı ve ülkemizin önde gelen bilim insanı; tamamen gönüllülük esası ile farkındalık yaratma, görüş ve öneriler oluşturma, izleme ve ölçümleme, eğitim ve bilgilendirme faaliyeti yapma, eylem planları oluşturma, yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlama, projeler üretme amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu raporun oluşmasında katkı veren herkese teşekkürü bir borç biliyoruz.

Saygılarımızla

Türkiye Bilişim Derneği

Yönetim Kurulu

Kaynaklar

- Küresel eğilimler ve ülke incelemeleri raporu
- TBD'nin 2014 Değerlendirme Raporu
- TBD Bilişim Dergisi – 2015 sayıları
- BT Gelişmişlik Endeksi (ICT Development Index) Raporu
- TÜİK Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması-2014
- Bilişim Devriminde Türkiye: 1971-2011-2051, TBD Yayınları 2012, Aydın Köksal
- BTK Elektronik Haberleşme Sektöründe Teknolojik Gelişmeler ve Eğilimler Raporu
- Bilişim 500 Araştırması
- YASED (Uluslararası Yatırımcılar Derneği) Raporu: 2023 Hedefleri
- Avrupa Birliği Bakanlığı Katılım Öncesi Ekonomik Program 2013
- Emarketer'in araştırması
- Deloitte Araştırması
- "Nic.tr" kayıtları
- Online MBA
- CSC'nin bankaların bilişim harcamaları araştırması
- Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları Araştırması
- TÜİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2014
- Bağımsız araştırma kuruluşu Statista
- We Are Social araştırması
- World Wide Web Vakfı'nın Web Endeksi Raporu

- Türkiye Bankalar Birliği Mobil Bankacılık Araştırması
- Cisco araştırması
- ING Bank'ın Dijital Çağda Finansal G¼çlendirme Araştırması
- MasterCard'ın Dijital Değişim Endeksi Araştırması
- GE K¼resel İnovasyon Barometresi
- McKinsey&Company Araştırması
- Ericsson T¼rkiye, Mobilite Raporu
- GSMA Wireless Intelligence